8275
III

Pawlicki Stefan

„Polityka kościelna Marka Aureliusza".

Fragmenty rkp. i materiały.

3. 255

Polityka Kościelna Marka Aur.

8275
III

Postępowanie ces: Tyber: z chrześ: ~~na pierwsze pojawienie~~ przedstawia ~~uczciwe~~ tyle ~~zadowalających~~ Dziwnych sprzeczności, tyle ~~niekonsekwencji~~ kwestyj ~~godzące~~ ~~na pełno niewytłumaczonych~~ za- ~~wiłych~~ ~~gordyjskich~~, że bacząc na jego wrodzoną dobroć i szlachetne zasady ~~który zawsze~~ ulżeni jak Semich, ~~który~~ ~~podpisywanie~~ przeciwko wyroków śmierci na męczenników (~~za to za niebyte~~ ~~dowody~~ / ~~oglądał~~ uważali) za ~~niewytłumaczony~~, nie za pierworodną tragedyą. A ~~tymczasem~~ ~~nie~~ taka ~~mnóstwo~~ chwiejności radów dziwiąc przy 18- wiekowem oddaleniu od wypadków które ~~nie~~ ~~bliżsi im~~ pisarze, żyjący pod świeżem ich wrażeniem, ~~jego nie~~ nie mniej, mogli się ~~nie~~ w ich ocenianiu. Gdy n.p. akta męczeń: R°w: przedstawiają M. Aur. jako okrutnego tyrana, jak ~~godzącego na życie~~ najzaciętszego wroga chrześ: Tertulliana pisarzy w końcu sie lat po krwawych wypadkach tych: nazywa go nawet protektorem chrześ: Acta różnice zdań przeszła ~~nie~~ zmieniwszy treść ale ~~tylko~~ tylko formę ~~nakazującą~~ ~~nakazową~~ ~~nie~~ ~~rozkazującą~~ - Skąd bowiem stało się modą ubóstwiać stawiać męczenników a nagorzej zmniejszać ich liczbę, Marka zaś Aur. stawiać, za ideał ludzkiej doskonałości, zgodzimy się powszechnie, na dowa ~~jednak~~ ~~ciemny~~ historyczne pewniki: 1° że za M. Aur. prześladowano mało 2° ~~że~~ cała ~~ilość~~ ~~ofiar~~ ~~ofiarowana~~ ~~ofiarowana~~ ~~ofiarowana

Najprzeciw tym dotyczy rozpowszechnionym
z nową teorią przyszedł
zwłaszcza
prof. Heim, zrazu pojedynczymi, potem
gruntownie i ex professo w dziele: Rom
u. d. Christenthum, które po ukazaniu się
dopiero po śmierci jego. Według niego
w ogólnych
należy rozróżnić dwie epoki w rządach
M. Aur. jedną sięgającą do roku
do r. 177, czyli do powrotu ces: z północy
na Wschód, drugą obejmującą ostatnie
lata jego panowania; pierwsza jest
dopiero
jakoby politycznej pasywnej, natchnionej
zasadami Trajana, drugą czasu ostatniego
prześladowania, w której ces: nowemi
dekretami pobudza
do
ściągania bez miłosierdzia chrześcian. †

Hypotezę tę wytożył Heim otwarcie w r.
1874 † mimochodem a wcześniej jakoby
ex professo i gruntownie w dziele Rom
u. d. Christenthum które niedawno temu
z pośmiertnych papierów jego sekret i
wydał uczeń jego prof. Ziegler.

że teorya ta, o ile przyjęliśmy
w poszczególnych
i dwie w różnych epokach
(nowa, a na dowodzenia się na ważnych dokumentach
tamta niepewien fakt w drugiej,
lepiej uzasadniony
rozumienie, warto to podane per mitis
rozbiór tych tyczą
zmian

† pierwsza jest względnie
druga względnie znośną dla Kościoła
tylko czasom Dioklecyana.

Nie ma wątpliwości,
metody
oryginalna
wstęp w pismach wszystkich
dotychczasowych
a gdyby nawet nie dała się obalić wszystkich czcigodnych zarzutów, to i tak jasne pojęcie
to, co nowszymi czasem nazwać można
na polityce

Kwestya ces: filoz: Zanim jednak przystąpimy do jej rozbioru, wypada streścić stan dzisiejszy tej kwestyi. —

Wytoczmy naprzód system dziś powszechnie przyjęty. Rozchodzą się historycy co do pytania czy prześladowa. Kościoła wszczęte zostało na całe państwo rzym: czy też wybuchało tylko sporadycznie w niektórych prowincyach czy to pod chrześcijańskim wpływem pogan czy to dla nienawiści wyższych urzędników, ale zgadzają się na jedno, że M. Aur. nowych praw nie wydał, że trwał prześladowanie na jego rozkaz dawny system Trajana. Jaki był ten system? Wytoczył go nam ces: jasno w liście do Plin. radzy Bit. Gdy ten zapytał się jak postępować ma z chrześcijanami, którzy napełniali wszystkie i miasta w tak wielkiej liczbie, że świątynie stały puste a bydlęta ofiarne na drogo opłacały kupców, ces: nie wchodzić we wszystkie szczegóły, powinnością prawa. ani nie odpowiadają na wszystkie zapytania, kreśli w krótkich słowach system z którym, jakoby na między rytem, normę postępowania: Poszukiwać ich nie należy, jeżeli zaś doniesieni i przekonani, powinni być karani, tak jednak iż ten, kto zaprzeczy, jakoby był chrześcianinem to okaże t. j. modląc się do naszych bogów, otrzyma dla żalu przebaczenie, chociaż podejrzany co do przeszłości. Bez podpisu zaś oskarżenia w żadnej zbrodni nie powinny mieć zastąpienia. —

(Plin Epist. v. 112 Aubé str. 206 v. 103–105 Klein str. 574)

Conquirendi nō sunt; si deferantur et arguantur, puniendi sunt; ita tamen ut qui negaverit se Christianum esse idq; re ipsa manifestum fecerit i. e. supplicando diis nostris, quamvis suspecta in præteritum venia ex pœnitentia impetret. Sine auctore vero propositi libelli in nullo crimine locum habere debent. —

pierwszy dotknął: ergo:

Reskrypt ces. który według wielu historyków był przez cały wiek II i zgodnie w postępowaniu z chrześcijanami: dla ~~zabezpieczenia przed~~ uprzedzenia nim: uprzedzenie nie jest natchniony życzliwością dla gmin a jeżeli mimo to uważany jest za poprawienie ich losu, to chyba w porównaniu z tem, co było dawniej. Nie wchodząc teraz w bardzo zawikłane pytanie o stanowisko prawne chrześcijan za Domicy: faktem jest, że już koniec II wieku chrześcijanie nie są uważani za żydów a zatem nie mogli już korzystać z licznych im przysługujących przywilejów. Żydowska religia była religio licita a ~~ta~~ której wyznawcy mogli ~~zakładać~~ zatem w imperium rzym: zakładać korporacje religijne, z atrybucjami legalnemi, zwłaszcza ~~które miały wyższe prawa, które~~ poręczały ~~przed nad innemi~~ z prawem najważniejsze posiadania i samorządu.

Ale ani w rzym. nie tutaj przyznawało praw korporacyjnych nawet stowarzyszeniom niemiejskim, a na religijne, jeżeli ich celem był jakiś kult zagraniczny, było ono bardzo niełaskawe. Im bardziej ono zamieniło się w monarchię absolutną, tem więcej ścieśniała swobodę ~~korporacyjnych~~ zbierania się i stowarzyszenia.

Jul. Cez: rozwiązał wszelkie zgie kolegia z wyjątkiem starych i prastarych. Aug. odnowił ten sam zakaz a rządom prowincji zabronił nawet wydawać pozwolenia na jakiekolwiek, nawet najniewinniejsze zgromadzenia. Tylko ces: lub senat mogli wydać

podobne autory zarzucają – D. L. XLVII. Tit. 22. 1,
Jak ~~zarzucają~~ wspomina już Pliń. ~~autor~~ przytoczony Bitynii
udaje się do ces: żeby powrócił na utworzenie
straży ogniowej w ~~mieście~~ Nikomedyi, która
niedawno przedtem została nawiedzona ogniem
pożarem. Sto pięćdziesiąt rzemieślników
ofiaruje swoje usługi, ale ces: odmawia –
Korporacye jest zawsze rzeczą złą (X. 43)
Mieszkańcom miasta Amisy ces: pozwala
na wszelkie dobrowolne, ale z wielką bacznością X. 94
a gdy prokonsul wyraził obawę, że zbyt
liczne gromadzenie na ~~zebrania~~ uroczyste zamiast
mogą się stać powodem do zakłócenia porządku
publ: ces: każe prokonsulowi w tej sprawie
i czuwać nad tą ważną sprawą. Co zupełnie
przystoi rozumnemu w jednem uporządkowanem
państwie. Gdy takiem sposobem nadużycia
niedozwolone zgromadzenia zakazane zostają
prawnik z 2° w. ustawy Gaja
powiada: że w nadużyciu tylko razach zezwala się na tego rodzaju korporacye
pogrzebowe.
Wyjątkiem były stowarzyszenia dla biedaków
które mogły mieć kasę wspólną i raz na
miesiąc się zbierać – D. L. XLVII. T. 22, 1)
ale o tem później –
Jednakże ta rzecz i wrodzona ludziom
skłonność do jednoczenia się, wbrew zakazom
ces: coraz nowe wydawały stowarzyszenia: wieśniacze
i religijne; wyrastały jak grzyby, zwłaszcza
w Azyi. Gdy Pliń: obejmował rządy
Bitynii zastał prawie prowincyę: przepełnioną
stowarzyszeniami – a z nich wiele szkodziło
się zbiorowi: bo jak sami oświadczyli Pliń:

pauci admodum in causis coniuncta amant
hujusmodi corpora – Dig. III Tit. 4 § 1.
a w tychże Dig: wyjaśnia jakiej podlegała
Kontroli każde stowarzyszenie, jak
jego przedstawiciel (actor lub syndicus)
za wszystko być odpowiedzialny jak wyraźnie
liczba zebrań a często i członków
Dig. L. III. Tit. 4, 1 § 1–3. L. XLVII Tit. 22, 1 –
Po zakazie bachanaliów w r. 186 przed Chr:
zezwalano na zbiór Bacchusa w następujących warunkach: Dum ne plus quinq[ue] decim[ue] in eo
essent, non quo pernicie coniunctionis non
quis magister sacrorum aut sacerdos esset
Liv. 39. 18 – warunki które robiły niepodobieństwem
jakiekolwiek nowe bractwa lub stowarzy-

zaraz się zbierać, od dnia w którym zakazał wszelkie ~~prywatne~~ stowarzyszenia. A nie na małą rzecz narażali się podżegacze rozruchy, zawiązywali jakiekolwiek, choćby najniewinniejsze, choćby nawet potrzebne stowarzyszenie, np. straż ogniową, którą sam pewien autor zalicza do zbędnej potrzebnej dla miasta Nikomedji. Chodziło o nic mniejszego, jak o życie, o garnce! Prawo było nieubłagane.

~~Kto kolwiek~~ Zakładał bez pozwolenia rządu lub wchodził nawet do jakiegokolwiek ~~nie~~ dozwolonego stowarzyszenia takich sam nawet robotników portowych lub ośłarzy lub woziwodów ~~miał~~ był przez obercymskich ~~to samo los, kto wie, krzyżu~~ to samo, co zbrodniarz ~~pod sąd~~ narażony gwałtownie gwałtownego lub ~~kto~~ obrażał między publiczne lub ~~kto~~ ~~opowiadał~~ zwątpienie. Jedno z największych przekroczeń, karane już śmiercią przez XII Tablic.

Jeżeli taka była surowość prawa dla stowarzyszeń czysto zwrotkich, najczystszych, najniższej celu jasno ograniczone, filantropijne a zbrodnicze od politycznych, to w dwojnasób rygor prawa stosowano do ludzi, wprowadzających kult nowych bogów, zakładających religijne. Tu panowała starożytna zasada XII Tablic: że nikt nie ma mieć dla siebie bogów ani prywatnie ani cześć takich, którzy nie zostali publicznie wprowadzeni. Liv. de leg. II. 8: separati nemo habessit Deos n. novos sed ne(?) advenas, nisi publice adscitos, privati colunto.

Quisquis illicitum collegium usurpaverit, ea poena tenetur, qua tenentur qui hominibus armatis loca publica vel templa occupasse judicati sunt – D. XLVII T. 22, 2

Stąd w napisach odnoszących się do prawem uznanych stow. ibrzeltu z dodatkowo starannie: że za dozwolone od senatu lub od res: Quibus ex S. C. coire licet – albo quibus ex permissu D. Pii area (v. j. Kassa) habere permissum est – wob. przykłady i uwagi o nim: Kolegia w N. D. V. str. 107–117.

XII Tab: Si quis in urbe coitus nocturnos agitaverit, capitale esto –
Lex Julia: qui coitiones illas clandestinas in urbe coniaverit, nove majoq capitali supplicio multetur. –

Od najdawniejszych czasów widzimy władzę rzęs. zajętę reprezentami nowych, nierzym. kultów.
Konsul Postumiusz w r. 186 przed Chr. zarzucał że wydano aż do jego czasów w tej sprawie nierządzone dekreta. A zatem wprowadzenie jego było nowym, krwawym wyrazem polityki Rzęs. starego Rzymu.
Był to właśnie rok t^w w którym senat zakazał kult Bachusa. Po całych Włoszech aresztowano kapłanów, członków stowarzyszeń, należących do niego: bractw bachusowych: mnóstwo mężczyzn i kobiet ukarano więzieniem a wszystkie świątynie Bach. zburzono - Liv. XXXIX. 17 sq.
Później znowu w r. 170 senat kazał burzyć świątynie Izydy i Serapis - w. r. 132
Kapłani nowego bóstwa: Sabazjusz: za pretorii policyja wydaleni z Rzymu -
Ta rola jednak opozycyjna w dziejach rzęs. stabiejąc z każdym rokiem, w miarę jak bogini zwyciężstwa kładzie pod jej nogi nowe prowincye. Rzym polit. zarówno jako sprzeciw zabobon religijny kazały uznawać bogi podbitych ludów a od tej poprzednio do tolerowania ich w samej stolicy państwa był tylko krok jeden. Za długo byłoby do wyliczania na szczegółach, nie wchodzących w ramy obecnej rozprawy, wystarczy uwagę że pod koniec rzęs: jak żydowski tak i wszelkie kultowe zagran: albo były wzięte albo tolerowane.
W r. 43 trzymwyr: dwójgowie na nowo stworzone uczyniły przez senat zakaz: Izydy i Serapis: Już wtedy o Rzym: można było powiedzieć słowami S. Leona:

Izyd: Kenn 116 Jos: ant: passi: wzmianka w Ks. XVIII. Suet - Cas. 42. 84
Dio. Kelii. II. 19
Nabożeństwo damerii. minist. Herod. W. u Jos. ant. XVI. 2: wystawia miłosierdzie rzeczy: pod panowaniem rzym: że każdy swej mowy przystęp zyskał: aniż wejścia bóstwa - (Kenn 115)
Apolog: dla czasów późn: to stwierdzają

Za toler: na wpół obojętna na wpół niepozwalna
na nowe i bezbożne gwałtowne próby była wystawiona
za res: Odkąd z Palatynu rządziła światem
wola jednego a ten jeden był takie Pont. Max.,
jakoby papieża głowa duchowną całego imperyum
a jeśli nie władzą rumień to w każdym razie
najwyższą powagą w rzeczach kultu i przebłagań
pobożnych - dawne tolerancyjne gmaszysko
nie wydawało się odpowiedzi zanikłemu sinie-
rzowi olbrzym. mocarz. Pont. Max: miał
zawsze władzę wielką w Rzymie ale gdy pur-
pura res: powierzała mu z ramion; miał
go spotężonego. Wszystkie Kolegia Kapłanów:
wielkie reverencje były jemu podane; on wy-
stygał, kiedy radził się ksiąg niby: i jak
je rozumieć; on radził o wielkiem nadzwycza-
jnem religii, on miał przez wydzielichały
zagr: res: umieli wejść w stan swoje
organizowanie wiary pogan: mogli temu,
nie wierząc wcale w zmienne bóstwo: ale
nie mogli pozbyć się powagi, konieczn: dla
podwładnych, bo wielokroć mówią porzekadło:
państwo być nie może bez religii: i bez jakiejś
kultu. Cher: w tej mierze jest za słowa
Mercu: zachow. u Dion. Cass. 52, 36 -
zawarty w nim program polityk: Kon: ang. 19
rozdziału, którego wiernie trzymają się, z małemi
wyjątk: aż do Konst i który w innym duchu
przejmują Konst. W. -

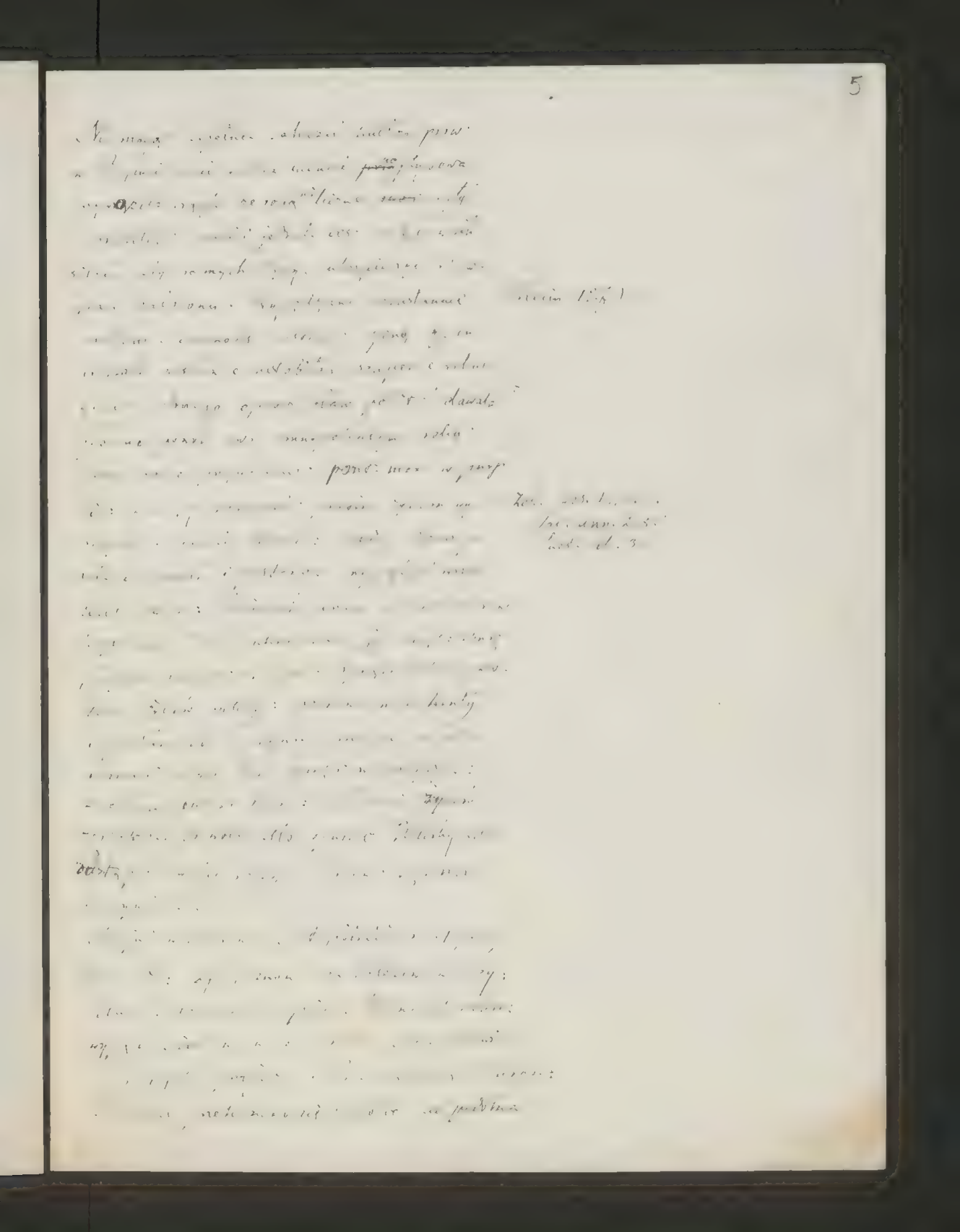

ci sono vendette personali secondate dai giudici, come [illegible] nei martirii di [illegible] e non pochi ma in generale le ~~sommosse locali non furono presto~~ passarono ~~una grande effusione di sangue~~, dei martiri cristiani sono isolati e generalmente la chiesa si trova in condizioni ~~precarie~~ ~~non~~ tranquille. Una grossa eccezione da questa regola fanno i grandissimi persecutori che sconvolsero tutta l'Asia.

Ma dopo succede un cambiamento nella politica ecclesiastica di M. Aur. Vedia vede che l'apologia di Fabiano [illegible] ~~è~~ ~~respinta~~ [illegible] Il rescritto (che piuttosto è una minuta) e la lettera a ~~Fregnato~~ furono scritte già 150-151 esse dimostrano [illegible] Limitazione del popolo e dei magistrati verso i cristiani. ~~Ma~~ sul principio dell'anno 177 la persecuzione è diventata ~~sanguinosa~~ generale. In tutto l'oriente: la Gran Asia minore, Siria, [illegible] ~~si estendono~~ [illegible] ~~ed espressioni~~ [illegible] numerosi apologeti si alzano [illegible] Melitone Milziade Apollinare, Dionisio ed [illegible] presso gli imperatori M. Aur. e Commodo. Le loro apologie si possono riassumere nella celebre frase di Melitone: Voi avete dato al mondo la pace ed ai cristiani la guerra.

H. E. IV. 23 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ ὁ Πολύκαρπος τοῦ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐκκλησιαστικοῦ ἀξιώματος τὴν λαχοῦσαν ἐπισκοπὴν ἐπλήρου.
Già tempestate già gravissimi persecutioni molte Asia convenissent, Polycarpo quoq; vita martyrio terminavit.

Le apologie dei primi tempi i cristiani sono trattati più mitemente dei successivi. In [illegible] di questi [illegible] Atenagora, avete dato al mondo [illegible] la pace ed ai cristiani la guerra.

Nello stesso tempo crede, sempre seguendo il nostro autore, la lettera a Diogneto e il Ottavio di Minucio Felice - delle quali la prima dipinge la sublime rassegnazione dei cristiani fra la persecuzione più fiera la seconda parla dei tentativi de' pagani per distruggere la fede cristiana

Minuc. c. 9. emende prorsus haec e exercenda consentio

Questo cambiamento radicale nella politica [erasa] Reim l'attribuisce a nuovi decreti, dell'imperatore [erasa] di cui parla espressamente Melitone e de' quali fanno menzione [erasa] diversi atti de' martiri. per esempio di Pionio e degli di San Sinforiano [illegible] due [illegible] la prima [illegible] il [illegible] d'un cristiano [illegible] passeggiare in pubblico [illegible] cristiani accusati [illegible] pubblico, essendo [illegible] esilio [illegible] esilio. De teatri, terme, piazze pubbliche e di ogni [illegible] come rivela nella lettera sui martiri di Lione

Aggiunge [illegible] questo secondo periodo d'estremo [illegible] così che niegare [illegible] [illegible] per [illegible] altro [illegible] dei tempi di Diocleziano [illegible] [illegible] [illegible]

Aube che è sempre intento a diminuire
il numero de' martiri ed a esaltare
la tolleranza e l'indifferenza di una
Stato pagano, vede che durante
i 19 anni del regno di M. Aur. nelle
cristiani furono martirizzati e in
qualche città le persecuzioni
più crudeli dimostrano più grandi non bisogna
incolpare l'imperatore, ma il para-
dismo popolare e la crudeltà
dei governatori provinciali
editti però non furono più severi
giuridica de' rescritti si
il rescritto di Traiano.
Ripeto essendo un passo più largo
de Aube ammette che la persecuzione
è stata dura che ha fatto molte
vittime e che prima di Decio
non è stato altro tempo in cui
soffrirono
ma anche ogli neppe che l'imperatore
abbia pubblicato qualche nuovo edit-
to, ma semplicemente
qualche volta all'occasione più
che essi contrariano agli interessi
o. che avevano
perchè già morto. Il stesso nel
suo rescritto a Traiano
nel suo rescritto in
il rescritto
di Pius. Il rescritto
qualche editto contro i cristiani non
però dall'imperatore. Ma ma così

dal suo fratello Lucio Vero quando durante
la guerra Partica governava presso di lui
dipendente nelle provincie orientali.
Questo decreto Wieseler lo crede conservato
negli atti di San Sinforiano: Aurelius
Imper. omnibus administratoribus suis atq;
rectoribus - spiegando così lo strano titolo -
Finalmente il comm. de Rossi dopo
parlando del martirio di S. Cecilia
ammette una persecuzione gallo rotta
M. Aur. ma crede insufficiente a spie-
gar la il fanatismo del popolo e forse
de' magistrati, al meno che non si voglia
ricorrere all'esistenza di nuove leggi. -
Ma prima di passare alla critica della
questione giova dare un'occhiata
a quanto dicono intorno a questa
questione le fonti storiche
che ci fissano la condizione della città
nella quale un documento importantissimo
ci è dato dalla Cronaca di Eusebio
che ci dimostra
come nel prop. primo terzo la sua parte
e le sue tendenze erano favorite. Volendo
occuparci della critica di questi Atti
bisogna cercare di tutti i modi di
rintracciare e raccogliere tutti i gruppi
di fatti che possono illuminarci
e rischiarare questa importante
questione che ci presenta uno dei più
interessanti problemi del secolo e
che ci rimarchevole: è un vero
dramma della coscienza umana cristiana
e pagana, eloquente di vita naturalissima
e vasta egli un centro raggiante di
studi teologici e filosofici e d'una grandissima
attività letteraria. Ma la sua parte
più importante è quella che ci presenta
le questioni che ci riguardano

nella 2ª metà del sec. 2º nell'Asia [illegible]
il montanismo compone le dissensioni [illegible] nazionale
e la celebrazione delle Pasche. Ma
c'è un punto che ha per noi un valore
speciale. Essendo allora molto negletti
gli studi biblici di modo che neppure
si conosce un vero canone, almeno in Asia
quali libri entrassero nel canone del V.
T. Melitone fa lunghi viaggi, visite
a Palestina, per imparare da' stessi
Ebrei il canone del V. T. Questi viaggi
e numerosissime relazioni colle chiese principali
dell'Asia gli danno una autorità
poco comune: se egli dunque [illegible] afferma, che la persecuzione è giunta, si la sua parola
[illegible] importanza maggiore
più [illegible] fede assoluta, avendo egli
più degli altri la possibilità di sicure
informazioni. —

Ebbene questo Melitone scrisse una apologia e l'indirizzò all'imp. M. Aur. [illegible]
scritta con grandissima moderazione e
un [illegible] senso politico. Di questa
apologia Euseb: ci ha conservato un
lungo frammento, probabilmente l'inizio
dell'opuscolo. Quando nel 1840 il rig
Cureton [illegible] fra diversi
frammenti di Melitone in versione siriaca
[illegible] Sermo Melitonis pro[illegible]
si credeva che [illegible] fosse la desiderata
apologia. Ma una lettura superficiale
dimostrò [illegible] che questo frammento

Ma un punto che c'interessa più, è il suo amore per gli studi bibl. E[illegible] ne può in[illegible] fondatore di questi studi. Volendo fissare il canone del² vecchio Testam: egli fa viaggi lunghissimi, anche in Palestina.

* Fra tutti gli apologisti è egli il primo e forse l'unico che abbia un programma politico. È egli che 130 anni innanzi Tertull. dimostrò che l'interesse politico è comune esige che si faccia cristiano. Non è la sua colpa, se M. Aur. non fece nessun caso di questa buona dimostrazione e se l'impero aspettò 130 anni per convertirsi quando era già troppo tardi, quando l'impero aveva esaurito le sue forze vitali in persecuzioni [illegible] disastrose per che

tgni fatto è vera Antonino Cæs:

e ne vedo 2 ragioni: la prima che nell'fine del trattato parla de' figli di M. Aur: in numero plurale: Hæredes Antonii, o Antonine Cæsar e filii tui tui –
nell'frammento di Apolog: conservato da Euseb: parla d'un solo figlio: hæres imperii non una cum filio –
la seconda ragione: che il trattato è scritto in stile vivace polemico, che s'accorda male collo stile tranquillo e rispettoso nel parlare, conservato da Euseb: Un tale scritto avrebbe maggiormente irritato l'imper.

è evidente che il fatto dunque che non può essere l'equivoco una persona il nome di Marco Aurelio e Antonino confratelli dell'autore nelle varie edizioni successive, forse per rimpiazzare l'equivoco prodotta si vede un titolo più vario, e dunque interpolato. Che che sia di questo trattato però, per la nostra questione non ha molta importanza, trovandosi tutte le allusioni storiche nel frammento Eusebiano. In questo frammento dice Melitone ie la persecuzione è grande, che è letalissima e che i provinciali si valgono di nuovi decreti emanati dall'imp. [illegible] certo ingannarsi diplomatici, ove non esser certo, se il decreto fu veramente firmato dall'imp: ma questo non è ragione sufficiente ove da questo fatto modo di portare non si può mettere in dubbio il decreto stesso come fece Stubé; perchè Melitone parla d'una persecuzione in molte provincie. Poteva un governatore fingere di un decreto, ma ammettere che tutti i governatori si coprissero sotto stesso pretesto è un caso isolato, ma universalità della persecuzione aggiunge che è assolutamente impossibile che questa persecuzione sia un nuovi decreti, è scritto ammettere che tutti i magistrati nelle varie [illegible] le informazioni di Melitone parlano in apparenza uno scritto originale [illegible] stesso imper: se vengono diverse, che i governatori citavano nuovi decreti imperiali che non esistevano è [illegible]

...all'imp...

IV ...e il mg...che in ...prima volontà ...
...stabilire il fatto solo dei nuovi decreti
...reb che poco varrebbe da soli, ma
...la ...assicurazione è più completa
...volgersi anche passato il tempo, pe-
...bili e ...quali decreti.
...quanto ...ignor minuziosamente ...
...di ...colone e paragona tutto coll'apo-
...ie ...ni imperatore di Alessandria, Heim è convinto
...tutto il valore di quando,
...decreto contiene ... minori, quali
...ri ... et ingiuriose ... come lo chiamano gli apologisti
...ri ... fatto l'avere del cristiano condannato;
...... il cristiano ... ogni
...ri ... di ribellione restando escluso
... dai ...ti, ... le terme delle
... e obbligato, ... ogni ...mento ...
... ... vede nelle persone ... di Nicea,
... ... la seconda metà dell'epistola
... ... che Lactantius, ...
... ... al tenore delle leggi non è ammissibile
... ... anche manca di ..., pure
... anche vero è che gli apologisti
(cristiani pagani) ... dell'editto, ... tenza
... ... di ... ma che)
... ... che di fronte che ... abbia
... ... di ... tutta la ...
... ... vittime ... ...
... ... quod ... angeretur ... ...
... ... ma ingiustamente tenne ... Decisione dell'imperatore era diretta contro i cristiani
... ... che professava ...
... ... non due quarti: che ... quarti che ... ... al reato

... ... apologista per avere messo in onore un fatto abbastanza trascurato, ma egli va inoltre e

... ... allettati dalla speranza di ... guadagno.
È noto che moltissimi ... erano mensali
benché non avessero nessuna fortuna e coi soggiu-
ni che già sotto Licinio le ordinanze avevano
preso ... che precedevano il processo:
... ... non ... ... dei delatori non
competeva che la quarta parte dell'avere
del condannato, Heim è tratto indotto a
... ...

~~Il~~ ~~diamante~~ ~~di~~ fisco passavano ~~restavano~~ nelle casse dei quadruplatori o ~~quadrantari~~ quadrantiarii. Il ragionamento si può ~~negare~~ negare recisamente, che M. Aur. abbia messo qualche cosa di simile nei suoi decreti. Ma resta a dire della altra grande questione dell'evoluzione dei cristiani da ogni commercio pubblico. Si vede, ~~la~~ senza che Pompeo avesse avuto la qualche cosa di simile, basta una ~~si~~ relazione, l'imitazione dell'

~~e~~ una proibizione per ~~tutti~~ cristiani da ogni relazione o commercio. È poco probabile che Pompeo abbia messo questo requisito nella sua legge.

~~Se~~ M. se il fisco fu reale dovrà il contenuto delle nuove leggi, resta a dire il patto che queste leggi esistevano. La sua autorità di Modestino varrà per avvalorarne l'esistenza. Ma abbiamo anche altre prove: una di esse Lattanzio nella notizia che ~~ci~~ ci dice più sotto ~~contro~~ ad uso de' persecutori in raccolta di leggi pubblicate contro i cristiani. Questa ~~la~~ legge che viene da nessuno fu messa in dubbio, nè in un luogo ~~dubbio~~ imbarazzo tutti quelli che negano l'esistenza di queste leggi Aureliane. Che avesse un numerino legislativo di ragione e dove il rescritto di ragione ~~qualunque~~, ~~numerino~~ nessuno ~~altro~~ legislativo ~~nulla~~ cristiano già ~~a~~ Nimio dovere ~~e~~ entrare ~~nella~~ la ragione ~~che~~ ~~ci~~ ci viene

si riferirebbe a poco più cioè a 2 decreti,
uno di Traiano, l'altro di Settimio Severo.
Ma se entrava un certo numero di decreti
in questa collezione, ciò che è inoppugnabile, evidentemente queste leggi
hanno dovuto esser fatte fra Traiano
e ~~Caracalla~~ Settimio Severo. Esclusi dunque
non soltanto Adriano, Antonino Pio
e M. Aur., dei due primi si citano
due rescritti in favore de' cristiani
e nessuno contrario parlando
se dunque dell'azione della calunnia
di Ulpiano, non resterà a questi che
decenni, ingranditi immancabilmente
come accrescono ma a leggi inferiori
a Severo nelle M. Aur. per cui
non si abbisogna quale prova
in questa concessa base nella ~~prova~~ asserzione
questa di Ulpiano. –
Aggiunga che in molti atti di martiri cristiani si fa menzione di
nomi ed anche se ciò sia di
solo numero che poco toglie alla
fattibilità o male trovato del greco
nome si tratta di martiri delle provincie
orientali che tenevano spesso
a un tratto di Lione e portano nomi
greci. Sempre resta il fatto innegabile che la persecuzione s'attribuisce
a un decreto espresso dell'imperatore.
Se ci dilunghiamo per qualche riflettere
sul probabile contenuto della legge
nuova, credo che essa sia stata una

modificazione del rescritto di Trajano. Questo stabilì: conquirendi non sunt, si deferantur e arguantur, puniendi sunt -
invece M. Aur. stabilì: conquirendi sunt.
in questa parola sarebbe la grandissima differenza tra i tempi di Traj. e quelli di M. Aur.
in questa mia congettura s'accordano bene le parole nelle apologie e nei atti i cristiani devono: siamo ricercati - inseguitati dappertutto
lo stesso dice Celso -
ma come gli fatti sono più persuasivi delle parole, osserva che gli atti de' martiri parlano sempre di ricerca, di conquisizione
Un fatto eloquente nell'apologia di S. Giustino -
un altro negli atti - ragionevole
l'imperatore domanda che [illegible] legale
inquisizione era nell'attiva ricerca
[illegible] istessi e nell'abandono del rescritto
[illegible] che commandava una procedura
[illegible] attiva - Adesso vien inaugurato
[illegible] civiltà attiva.
Resta a trattare la questione cronol.
Crede il prof. Pieri che i nuovi decreti furono pubbl. circa l'anno 176 quando l'imp. ritornò dall'Oriente e associò sul trono il suo figlio Commodo. Durante il viaggio l'imperatore si sarebbe astenuto

della grande diffusione del cristianesimo nelle
provincie orientali e come queste provincie
poco prima erano insorte a favore di Giuliano
Cesare, l'imperatore volle con ogni mezzo
assicurarsi contro il cristianesimo anche
con queste provincie, aggiunge
che l'odio dei Greci letterati e filosofi
era sempre crescente, che il
governo, questo peggio aveva fatto
sui primi per guadagnarsi la
benevolenza, ma specialmente in
Egitto, Siria, Asia e Grecia
contro il cristianesimo insorse contro
ogni in tutte le sue forme
e modi che i greci usarono
e userà ancora un sembiante di profondo
disprezzo, insieme di ostilità, vedremo la
testimonianza di Celso che
ne fornisce esempi, non
ragione è, che il clero cristiano di
questa età, quantunque di
origine orientale, fosse greco
di cultura ellenica, come greco
essere greco-siriaco, ne quali
interessi e contrasti sempre, contro greci
essere greco-siriaco, ne quali
e cause di cristiani, è, poiché
lo i cristiani molto numerosi in
quelle città. Ma non è bene
che in quelle città molto cristiani
e che quelle chiese nascano
tempo -

IV

a Smirna il martirio di 12 Filadelfii
e di S. Policarpo - che, Roma mette in quest
anno - / veramente le circostanze che
[illegible] precedono l'uno martirio e l'altro
[illegible] impressione d'una persecuzione
[illegible] - Così stando sempre nella stessa
[illegible] abbiamo la persecuzione già
[illegible] l'anno 106 e potere Molestare
[illegible] per [illegible] persone benemeri-
[illegible] gnate e di re-
renti Heretici. - Fa dal 112 l'epoca
[illegible] stile ai cristi: comincerebbe
[illegible] quando visse L. Vero - circa 166
finita la guerra coi Parti e durante
la guerra Marcomanica: che era accompagnata
d'una esplosione di superstizioni, ter-
rore [illegible] fanatismo: ajuto in tutti i siti
[illegible] vicini, come afferma Cajetan. Che
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
e di pratiche vel-à i pagani avevano
[illegible] una inimicizia [illegible] contro
[illegible] persecuzione ai Cristi. - Giove
Alessandro di Abonoteichos

(Così [illegible] persecuzione [illegible]
lunghissima, l'epoca delle tolleranza in-
vece brevissima. Ma io credo che
nel regno [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Hartpole Lecky's Sittengesch. Europas
von Aug. bis auf Karl d. Grossen -
übers. von Jolowicz - Leipzig et Heidel.
1870 - 2 Bd. 385 S. in Leipzig
bold u. d. grässlichste Grausamkeit, welche
d. Kirchengesch. aufzuweisen hat
- So fand denn zwar am Schlusse dieser
regierung in Bez. d. 4 provinzen heftige
verfolgen statt aber keine allgem. u.
organisirte anstrengg wurde gemacht
d. christenth. in ganzen Kaiserreiche
zu unterdrücken -
n. 386 no. 1) naturalisé in Espagne
hingegen i Isabell. kath - nei sv. Bartha.
i preisdav. za (Mayi Isidor -
Hartpole Lecky's Geschichte des ursprungs
und einflusses der aufklärung in Eu
ropa - Von Jolowicz - 2e aufl. Leipzig
68 [illegible] 16bg 73 - Bd II str. 10 dovrebbe
za preisdav. katol. jest mniej ohydne od
protest.

Le due apologie di S. Giustino oggi comunemente si assegnano agl'ultimi tempi di Antonino Pio. (Così anche il Keim) Ebbene nella prima S. Giustino accenna ad una persecuzione già in corso ad una legge che proibisse tanto l'insegnare quanto il professare la fede cristiana, che già era stata promulgata poco tempo dopo la prima. Accenna di nuovo ad una persecuzione già in corso e racconta il martirio di Tolomeo e compagni. Questo Tolomeo è interrogato da un semplice centurione, se fosse cristiano, e come egli l'affermasse è subito condotto in carcere e più tardi consegnato al giudice. Questo esempio è molto istruttivo. Secondo il rescritto di Traj. una accusa formale, segnalata dal delatore, doveva precedere l'azione qui abbiamo un caso dove un subalterno, per fare cosa grata ad un suo superiore, merito di una cristiana, domanda a Tolomeo se fosse cristo. e dopo aver avuto la risposta affermativa lo traduce in carcere. Questo si spiega solamente, se cristiani erano ricercati - il contrario di questo che stabilì Traiano. Poi la brutalità che accompagnò il processo - Finalmente la morte di S. Giustino che secondo Euseb. avvenne poco tempo dopo la 2ª apol: è un altro esempio. Il prefetto Rustico fa una vera e minuta indagazione, domanda in qual luogo si radunavano i cristiani, quali fossero i suoi discepoli

8) Havet (Le Rescrit de Trajan. Les Antonins - tome 4 e Paris 18-5) cod. Th 27: Mar. Aur: nec nisi statuta rata fore: a statutis et rationibus de rebus magis institutis nec novis exemplis. Typ proverbium. aut: ἐς μοναρχία ἀκούειν Tacitus: nunquam fatalis rectius quam dominus. plus intolérant qu'aucun de ses prédécesseurs depuis la mort de Domitien -

Th. 195: les dernières années de M. Aur. furent souillées comme l'avaient été les premières; c'est que, dans son inexprimable aveuglement et son incurable faiblesse il oublia et la légion Fulminante et sa reconnaissance envers les prières des chrétiens et son édit de tolérance et les vrais périls de l'empire et les vraies inspirations de la raison. - Il ne voulut ni ne put mais il laissa faire !

(Pierron - Pensées de Marc-Aurèle Paris 1867 - 36: Ce qui fait d'une vérité un fanatisme c'est l'éternelle préoccupation de croire ses croyances immuables -

35. Une ignorance complète : il n'appartient point aux chrétiens d'expliquer les gouvernements divins, de savoir pourquoi un tel prince et un tel homme fut appliqué par ses partisans du Christ les décrets des Dieux et des Astres.

Nitzmain (tome 3 p. 37) De l'histoire des Antonins au contraire, est nourri de cette tendre compassion de cette justice indulgente, de cette affection cosmopolite, qui respirèrent dans la loi chrétienne.

ciò che dimostra la disposizione aggressiva de' magistrati.

Dinanzi a questi fatti credo più conforme ai documenti storici, se il principio di questa lunga persecuzione, invece di porla nell'anno 176, si trasporta al 161 cioè il primo anno dell'impero di M. Aurelio: forse negli ultimi anni di Ant. Pio cominciò l'influenza di M. Aur. sul andamento degli affari diventare sempre più grande.

E. Renan ha troppo lungo discorso, stato che nell'opinione di Renan bisogna separare 3 diversi elementi:

1° la persecuzione civile
2° i decreti
3° i martiri morti in odio della quale si immedesimano i cristiani nel regno di M. Aurelio: [illegible] altre circostanze

Di questi 3 punti: credo che il 1° non sia materia a nessun dubbio il gran numero di spediti i fatti di Lione e di parecchi siti, il martirio di S. Cecilia e di un grandissimo numero di martiri, sepolti in un pozzo in riva alle mura di S. Cecilia e che ricordano gli Atti di S. Cecilia e che ricordano gli Atti di S. Cecilia alla stessa epoca — finalmente l'idea di Renan che nessuno avrebbe lasciato di perseguitare o di [illegible]

mondo

2 Baronius Annal. Eccles. ad a. 167 i nast. Idcirco ea edictum Eureb: vexationem illam non [illegible] edicto, sed temerario populi impetu fuisse [illegible]. [illegible] ego, ex ma wrong hand: o paenitentiam M. Aur: (Jom II. str. 157-25 ed. Wien 1683) nie [illegible] ostatni się nobec nam: odkrył epigraf: a [illegible] Krypt. hist. Chron: S. Justy: i Tatik: dziwiej zmarnieje w stud. Borgheri, Cavedoni i Garrucci, [illegible] zmarnieje nie [illegible] umięje [illegible] [illegible] [illegible]

I

I. Nuova questione di metodo

II. Le opinioni correnti sullo stesso argomento

III. L'apologia di Melitone

IV. Le nuove leggi
di loro tenore secondo Rufino

V. Si può ammettere questo tenore ~~il fatto delle leggi~~ ma non il tenore

VI. Resta il fatto delle leggi
Trova riferito da Lattanzio -
Testo delle leggi negli atti di S. Simfor.
menzione in quelli di S. Dasio
Quale sia stato il loro tenore
Fatti -

VII. Questione cronologica -
L'apologia è scritta circa 176 ?
Vita del M. Anton: contin. ignor.
per la persecuzione di Marc. Cass
ascendente alle ingiurie dei
greche -
Quanto vale questo argom. psicol.?
L'apologia di Melitone è stata scritta
probabilmente circa 170 -

Capitol: 11. Delationes quibus fisci augerentur, contempsit

Ael. Spart. vita Hadr. 7: damnatos bona in fiscum privata redigi vetuit omnia in aerario publico recepta

Vulcacio Gallicano.
Dion. Cass: 7. quae Antoninus in privatum aerarium congeri noluit, quare senatui percipienti in aerario publ. sunt relata.

—

Sermo Melitonis philosophi qui factus est coram Antonino Cae:
sub fine: Haec cum dixeris, o Antonine Caesar & filii tui tecum -

Melito ap. Euseb: haec, imperii romani una cum filio -

VII. Martino di S. Giustino che dimostra
Martino di Tolomeo e compagni
La divisione in 2 epoche non è
ammissibile.
Legge contro i cristiani nella epoca:
1ª di S. Giustino.
Pace con Persia.

VIII. Conclusione 3 elementi nel regio
rescritto di Decio.
1) una persecuzione giudaica
2) nuovi decreti
3) l'elemento comune:

quanto al 1°) non vi sarebbe nessun
mirabilis - (Melito -
martiri sepolti nelle vittae di
S. Cecilia
quanto al 2°) neppure vi è dubbio

quanto al 3° è per conforme alle
versioni che la persecuzione abbia
avuto principio o meglio altimi
anni di Antonino in e vide primi
di M. Aurel. —

IX Revisione degli atti
di S. Sinforiano =

Sub Aurelio primo principe sofferto
Herculio nisi cons: quanto videri latuisti
nos, nè nominis hujus apud nos nè magna
professio è

vivat. Apol. I. 45. E quamvis mors
divina è constituta sit dovendis
cunctis ciò competentibus nomen Christi

Symphor: principum nostrum sacra -
Aurelio imp. omnibus administratoribus
suis atq rectoribus).

Lata Epipod: e Alex: cruentantur principum
sanctiones -
Ita cum persecutionis numquam ut
paene tota solum arbitrio residisse

Eq. Celsus: ap. Origen: VIII. 69: e vobis signis
altius errat latitatq, morte plectendus
quaeritur -
I cristiani e [illegible] riparla delle
persecuzioni in divine - ad fine furono
coperti: tandem illos sagax inquisitor
invenit -
quos praeses indagine sollerita exosae religionis
reliquias in illis exstinguere cupiens, praecipit inqui-

Trawa Marka Aur.

Senatu multis cognitionibq ⁊ maxime ꝺ̄ ꝛe pertinentibq judicē dedit – Capitol 10.

Cauit ē sumptibq publicis ē calumniis qua-druplatoꝝ interciss it adposita falsis delatoribq nota – ib. 11. delationes quibq finq auge-retur, comte inpsit – ib. –

Jp ante magis uetq restituit qm̄ nouū fecit – ib. 11.

tumq ante Antonini leges repeliendi repul-chroꝝq asperrimas sanxerunt, quando quis-dē cauerunt, ne quisquis uellet fabricaretur sepulchrū – q. hodieq seruatur. – ib. 13.

fama fuit rone q. sub philosophoꝝ specie quidā rē publicā uexarent ē priuatos. q. ille purgauit – ib. 23.

quibq (Antiochensibq) ē spectacle ⁊ conuentq publicos tulerat ⁊ uē contionē geng, contra quos ēdicto grauissimū misit. – ib. 25.

Modest. in Dcg. 48 Tit. 19. 30 : si quis ali-quid fecerit, quo leues hominū animi superstī-tione numinis terrerentur, D. Marcq hujusmodi reos in insulā relegari rescripsit.
Dig. 47. Tit. 22 ?dd. fratres

mandatis principalibq precipitur presidi, ne patiantur esse collegia sod-alicia.

lex 3 ib. in urbe, nisi ex scī auctoritate uel Cæsaris collegiū u. quodcunq tale corpq coierit, contra SCum ē mandata ē constitutiō-nes collegiū celebratur.

Zabobony

Tantq ante terror belli Marcomannici fuit, ut undiq sacerdotes Anto. accierit, peregrinos ritq implerit, Romā oī genere lustrauerit retardatq a bellica profectione sit. Cele-brauit ē Rom. ritu lectisternia per septē dies. Tanta ante pestilentia fuit, ut ne-bimlis cadauera sint exportata serracisq. – Capitol. 13.

uano cuidā, qui dirigendæ urbis occasionē sē quibdā consciis requirens de caprifici arbore in campo Martio contionabundq igne de cælo lapsum finēq mundi af-fore diceret, si ipse lapsq ex arbore in ciconiā uerteretur, in statuto tempore decidisset atq ex sinu ciconiā emisisset perdncto ad se atq confesso uenia data est. – ib. 13.

fulmē de cælo precibq suis contra hostiū machinamenta extorsit nis pluuia impetratā, cū siti laborarent.

488 : Ses prières étaient d'une humilité d'une résignation toute chrétienne –

483. Il avait atteint le niveau sublime de la paix du Christ ... il avait totalement vaincu la mort. Il pouvait regarder d'elle, en vraiment face. 309 elle n'avait plus de secret pour lui – Sir. 309 Il regardait : La publicité les contenait. Quelle gloire d'affirmer devant tout un peuple son dire et sa foi! 310 – Il est prouvé que l'amour propre suffit souvent pour inspirer un héroïsme apparent quand la publicité vient s'y joindre.

Prennie 326 : Ce qu'il y avait d'admirable, en effet, dans les confesseurs d'autrefois, c'est que la gloire ne les éblouissait pas. Leur humilité égalait leur courage et leur sainte liberté. –

Conférences d'Angleterre Paris 80 – Sir. 200 : M. Aur. fut le plus grand des hommes ... parce qu'il était un homme accompli. Il fut l'honneur de la nature humaine. –

Ante Les Chrétiens n. 18 Shuma, roti awags, xè tuscianus dla teyo nè nikarat Kalixta na imièri bo arcajèat, vè Dvór sumpsa[illegible]gi xèmnèi : –

[illegible] Hanyi nuvidatuca nè prner, po nspeu Kyaryala, stora na vlama rèhe di [illegible] – limie pr 20.

[illegible] 1. pèrila. –

[illegible]

M. Aur. 302. L'empereur ne changeait pas ; mais l'opinion s'irritait [illegible] l'autorité cédait. [illegible] Les trois dernières années du règne de M. Aur. furent attristées par des persécutions tout à fait indignes d'un si parfait souverain.

329. La réponse impériale serait plus [illegible] Elle était dure et cruelle.

[illegible] mais [illegible] n'avait été aussi [illegible] Tout y en ces dernières années de M. Aur. la persécution était à son plus haut période.

Renan, M-Au-381 : qui a été [illegible] :
julien par [illegible] [illegible]
M. Au. à Rome.
381 : [illegible] caille au [illegible]
[illegible] [illegible]
389 : Libanius [illegible] [illegible]
M. Aur.
390 : Parmi ses contemporains personne
n'écrivit en latin mieux que lui.

4[illegible] : [illegible] [illegible] [illegible]
que la fin et la mort de M. Aur. si
admirée, une [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible].

394. C'est surtout en religion que les
empereurs [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

---

57. M-Au. ne changea rien aux édits
établies contre les chrétiens [illegible]
Il [illegible] [illegible]
les [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

~~Mélange pris~~

D'après la Mar. de Aur.

(Péan : III - p. 58 :

En tout cas, dans l'explication, la reconnaissance du bon empereur fut à l'abri de tout soupçon. (Il n'y eut) ; il n'y a, le droit d'être plus difficile que pour celles, que fut dans son enfance et sa jeunesse témoin oculaire de cette lutte funeste.

(Vol. 5e — (sera lue pl. à V. 5) ; ... a exagéré le nombre des victimes ὀλίγοι γὰρ καὶ ἀριθμοῦ ἕνεκα ἐφροντίσθησαν - Pr. Cels. III. 8 Sel. Cels. Jo. ... ria ont mis ... Hieronyme ... chrét. mon. 439 ...

Sulp. Sev. Les textes ne semblent supposer ... fait général de persécution dans ... M. Aur. (Sulp. Sev. II. 46, sont sans ambiguïté. Le que dit Tertull. des temps contre les Chrétiens est contraire, ... Pl. V. 21. 3 non que ... mente à ... Gouvernement apocryphe

~~la lettre~~ (à répéter ces : à leçon Julien.)

Le torrent de l'admiration universelle ... faîne ... chrétiens eux mêmes - ... (Chrysost. ... XII ... Hom. III. ...

... ces exilés qui ... étaient ... chassés fort ... vie dans ... ; ce qui fit ... Sainte

Sulpic: Sev - Hist: Sacr. II 32. Sub Aurelio (deinde Antonini filio persecutio quinta agitata ... de primo intra Gallias martyria, visa ... trans Alpes Dei religione susceptâ. ... 31 : Vo Hadriano Antonino Pio imperante pax ecclesiis fuit.

Ruinart, acta martyrum - Ratisbonae 1859 p. 28 : Certè parùm egerat erga Christianos Marcus fuisse - ... tejž kapitol: nonnunquam contra manifestos et graviùs crimina reos inexorabilem fuisse - a w tej knihě tyž dopiero ... rozkazy cesarza i ... tyczące ... ; tegoż fol. p. 27 przypisuje prześladowanie ogólne, którego początek datuje namiestnictwu ... a męczeństwo ... prawie ... trybunatu prokonsulów i samego M. Aur. dekretom -

Henricus Dodwellus, dissertationes Cyprianicae. Oxonii 1684 - XI : de persecutione martyrum : przypuszcza, że cesarz nie inaugurował prześladowania chrześcijan ale zelanci urzędnicy prześladowali : Ludendo ... ut nimirum ... esse a clementissimo aliorum et mitissimo Imperatore de puniendis christianis ; qui tamen ... capitale temperavit, ne in alienos christianos ... atqui Viennensium - Lugdunensium atqui Viennensium -

... : tegoż ... cesarz ... tylko ... pewnych ... i ... nowinie — zadowalał by to w niektórych ... ... ale ... ...

Leit hist. Lugd. : (Euseb. ... V. 1. 19.)

Urzędnicy prowincji zaalarmowani wiadomością ... ; ... ; pisze do cesarza w instrukcyi ... Otrzymawszy ... odpowiedź nadeszła, aby wszystkich ... Wtedy ... ...

et d'abord au judaïsme une situation à part, c'est leur intolérance, leur esprit d'exclusion. La liberté de penser était absolue. De Néron à Constantin pas un penseur, pas un savant ne fut inquiété dans ses recherches. —

60 Les deux tristes énigmes de la persécution sous M. Aur. vinrent de la haine du peuple

61. Les philosophes épicuriens n'encaient pas moins railleurs aux superstitions vulgaires et cependant on ne les persécutait pas. —

notych !

62-63 Quand, au sein d'un grand état une portion a des intérêts opposés à ceux de tout le reste, la haine est inévitable — Or les chrétiens désiraient au fond ce que tout allait pour le plus mal — Leur vie faisait contraste avec les mœurs régnantes et le scandale éclatait [illegible] de la nature, les chrétiens en triomphaient —

Tableau psychologique : moralité :

67. C'est là un désolant spectacle. Nul n'eut souffrir plus que le véritable ami de la philosophie — Mais qu'y faire ?

Quippe rescripto fuerat a Cæsare, ut confitentes quidem crederentur : hi vero qui negarent, dimitterentur impunes —

Vasio s. Symphoriani martyris § 1. Sub Aurelio principe, cum adversus Christianum nomen ... legis imperii sui decreta converteret.

Ti Aelii Hadriani Antonini Augusti Pii Epistulae quaecunque mihi ex variis libris variisque locis in unum collegi, cum prolegomenis, commentario, indicibus. Ludovicus Carolus Iulius Zangemeister ed. Vindobonae 1887 — 105 : 9, nisi tamen ad. paganos ecclesiae VII. 15° Eo (i. e. L. Vero) defuncto Marcus Antoninus solus rei publicae praefuit. sed in diebus Parthici belli persecutiones Christianos quartae iam per Neronem vires in Asia et in Gallia graves praecipue eae exstitisse multique sanctos martyrio coronati sunt.

Tert. apol. V. At nos e contrario edicta proferre, si litteras M. Aurelii gravissimi imperatoris requirantur, quibus illa Germanica ritu christianos forte militia precationibus impetrato imbri divina contestatur. Qui sunt non palam ab ejusmodi hominibus poena dimovit, ita alio modo palam dispersit adjecta etiam accusatoribus damnatione aliquanto tetriore —

List mistony —

Hieron. chron. ad a. 1844 —

Tert ad Scap. 4. Marcus quoque Aurelius in Germanica expeditione Christianorum militum orationibus ad deum patris, imbres impetravit.

[illegible] On ne peut être à la fois deux choses contraires - M. Aur. était, [illegible] contait, il agissait en Romain - Depuis Aur. Sev. date, à dire vrai, [illegible] traduction :

c'est évidemment avec une absolue sérénité de cœur que M. - en particulier éleva au Capitole un temple à sa déesse favorite, à la Bonté. -

146 - chrétien gnostique -

149 - Hégésippe, Mélitona
187 - Théophile d'Antioche :
190 - Clément d'Alexandrie :
191 - Miltiade
273 - Origène devient l'égérie [illegible] :
278 Ce qu'il y a de sûr, en tout cas, c'est que la conduite de M. Aur. envers les chrétiens ne fut en rien modifiée. -
279 - mino zè chre : nè mièli mizialo w powrst. Wasyurea : Le nombre des martyrs, cependant, ne fit qu'augmenter ; dans trois ou quatre ans, la persécution atteindra le plus haut degré de fureur qu'elle ait connu avant Dèce. -

primi e populus acclamans Deos Deos, qui solus potens, in Jesu nomine Deos nostros testimonium reddidit. -

Lactantius V. 11 quia etiam veneratissimi honores idolis contra pios jura impia considerant. Nam e constitutiones sacrilegae e disputationes jurisperitorum legentes injustae Domitio de officiis proconsulis libro septimo refert, ita principum nefaria collegit, ut diceret: quae contra officia oporteret eos, qui se cultores Dei confiterentur.

De martyrum persecutores c. 3 : Remissis igitur aetati tantum nihil tantum in statu pristino [illegible] restituta est, sed etiam multo clarius ac splendidius enituit. Neither [illegible] quibus multis antiquis primisque Romani imperii status regimen tenuerunt, nullos inimicorum impetus passus, meus mos in oriente occidente, possessis [illegible] terrarum angulis tam remotis, quo non legio penetrasset, nulla denique natio [illegible] fuisset hostis nisi cum sacrilegi Dei cultui ac justitiae inimici fuerunt. Sed eis postea longa pax mansit.

280 : opuscul. ad Arpi à ramenoli gubernatorib. Sans que l'empereur eut porté de nouveaux édits, ils délégaient des instructions qui les dirigeaient à procéder avec sévérité. Ils appliquaient sans nécessité une loi qui, selon l'interprétation, pouvait être atroce ou ne l'être pas.

281 - ubi by pourtaya apolog : nouv : Gland - Apoll : Meteyad. Celiton - pp 175 lub 188. Verq 169

286 [illegible] efforçait de montrer entre toute vérité, qu'Adrien et Antonin avaient [illegible] à réparer le mal causé par [illegible]ius et Domitien

Keim o prześlad.
Marka Aur. (161-180)

Zmarły 17. list. r. 78 prof. Teod. Keim (w Giessen) zostawił pośmiertne dzieło Rom u. d. Christenthum, które wyd. 81 ogłaszając (wydał uczeń jego Ziegler - Berlin-Reimer 81. XXXVII. 667 - 8°

W dziele tem, jak w dawniejszych pracach swoich obok dużo niezasadnionych hypotez, przesądów (à la Baur), fałszów wiele bystrych rozbiorów trafnych spostrzeżeń, kom binacyj, odkryć. Tu zastanowimy się nad (jego) sądem o prześladow. za rządów M. Aur. wcześniej, naszym(i) poprzednikami, że przed Decyuszem: nie było ich za górnych Hadrjana i wyżej. innych: Straszne burze zmiotą całe zastępy chrześc: a lud i rząd, każdy na swoją rękę bez uchwały wyższej a jednak zgodnie, tępi ich zapamiętale.(576) Straszne klęski na wojnie i w domu wzniecają nienawiść do chrześc: Przesąd był dla nich usprawiedliwiony jak wojenny. Prohistorii res: nie było przestrzegania. Semlich nie umieli z nim pogodzić Kary dekretu: przeciw chrześc: Nie jest to głęboki psychol. problem.

M. Aur. nie miał dobroci wrodzonej, lecz sztuczną wyćwiczoną:

Cob. jego chrześc: na str. 577-580

W pierw. latach swego panow. pisarstwa
M. Aur: zasad Traj: (538).

S. Justyn i towarzysz w Smyrnie tu-
miejscowi na mocy reskryptu Traj. Zmy-
ślony rescr: Ant. P. do koncyl Azji
po. Italy w tych czasach i apol. tacya:
nie wymagają innych dow.

Akta S. Just: mówią o nowych, zro-
gach prawach, ale nie są sprzeczne.

Pisarstwo ludu do Sprzeń: wiarołaz,
jak pokazuje apol. Tacyana, 170-176,
a może i 2. list Św. Klem. 175 (?)

Nagle w r. 177 wzmaga się okrutne
prześladowanie i bolu ze wszystk. stron Kościoła.
Do Atenagor: Melito, Miltya
Apolliniaris Bardesanes biegają
w innych stron Azji Mn. Syryi
Grecyi obu rec: o sprawiedl: o
wolnej, który dali świata a którego
odmaw: Arz: (604)

Zaliczyć tu K: jemne list do Dioga.
i apol. Minucy: Fel.

Ob. także 422-495 rozbiór apol.
Kwadratowej do tych apol: taki: Ces: Ha
gmyrzyc: do Dawnych bogów, filoz.
Monarchy. i obawy polit. przed wza-
stającą: Anne: nasienie z Azji popu-
larności zmienia prawo Traj:
Po powst: Kasyusza Ces: z Wschodu
podróżował w latach 174-176 po Syryi:

Egipcie, Azyi Mn. i Grecyi. Nad powrót
do Rzymu i zamianował Komm. cesarz:
pod koniec listop. 176. Juz na początku
r. 177. Athenag: pisze swą apol. przeciw
podobnie za Walentyjii, pod nazwą Greków,
powstała i w tej czasy wykonana za-
stała wyjść przeciwd. gdy M. Aur. prze
konał się nareszcie o sile chrześc. a Wyzbył
się bijąc to i zemstą za powst. Kassyu: (604-605)

O edykcie cesarza poprzedzającym gdzie
się - Melito o nim mówi, chwi przez
grzeczność poprzedzenia o jego autent.
Także w aktach męczen. mowa o edykt.
M. Aur. (pass. Epipod. 4. Symph. 2.
Ruinart p. 75. 80) Edykt, wydany
na rzecz cesarza (jak to widać po skutkach)
rozporządzał 1° by oskarżycielom odbierano
posiadłości oskarżonych chrześc: 2° pozbawiano
chrześc: praw obywatel. Pierwsze widać z Melitona
i Ateneg: - Euseb. 4, 26 - Athen. 1 i 2
drugie z Aten: i listu Kwin. w Dionie
Chrysostomy list M. Aur: o rozdzie
sprzeciwiającym przez legią chrześc: takież
wyjaśnia te same okoliczności prawne - (607)
Ale gdzież ten edykt? Neander
mniemał, że w akt. Symphor: K: twierdzi
że ten edykt zmyślony (608) bo nie
odpowiada słowom Melit: i Ateneg:
Z K. trzeba rzecz przeciwnie, że
edykt M. Aur: był rozszerzeniem
i obostrzeniem reskryptu Trajana. Zob. miejsce zacytow: 610 no. 1.

Velsus

o przekład. Marka Aur.

Zowiedzi, że nauczyciel na miejscu chrz: nie wiele
by pomogło chrz: gdyby Bóg chrz: ani żydów nie umiał
wzdlić ani chrz: nie bronił.
Wiedzcie quanta illis ē ne ꝛ p o ꝛ ꝛ Cis ne ē unius r.
sæ terræ sint Dñi, ne gleba quidē ē communis vobiscum
facta ē; ē e vobis si quis alium [illegible] latitabunt, nonne
plectendus exibitur (Orig [illegible] s. III. 69)

[illegible] ē [illegible] n [illegible] w [illegible] między 23.
grud. 176 a [illegible] 176 [illegible]

D[illegible] 5: iste [illegible] ē [illegible] nūn ē [illegible]
[illegible] (VII. 40)

Jo. VIII. 39. Non miser, inquit [illegible], o [illegible]
tiā qui [illegible] ōnem (i.e. Christum) nō m' [illegible]
[illegible] on [illegible], ne etiā ex ōi [illegible] mercy. ap. dicat
ē te quasi simulatum illi [illegible] ēē ingr[illegible], tract
ad supplicium ē [illegible] ingrat; nec [illegible] illi [illegible], aut,
quēadmodū loquuntur, illi mi filiy ex isto [illegible] r. p. V. St!

ib. 41: Chrz: Ojcy [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [

Justyn M.

[illegible]

Wstęp mówi o prawnechnem przekład: [illegible] ua in urbe
Ulstra [illegible]manis, nub dobrin heri ē nudrig Certig gerid [illegible] e qua
cemi ili alig a judiciby praeter rationē (ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων)
genuit ovegemut me [illegible] hanc orationē cōponere
II. 2. itymc illa gnidē libello tibi, imperator, oblato gratulatuit
ut quig sibi domi nca prospicere liceret [illegible] Aby id gnidē aōmisti
II. 14. Jos aute hac pro [illegible]ng, ut hunc libellu, rutorib[illegible]der
q/ nobis placet promulgati [illegible]

[illegible]

Justyn M.

(138–161) Imp.

Jego pierw. imię Kaza apol. wzięnona Antoni Pius
według jednych koło r. 138. według innych dopiero koło 150 r.
Reim (425 str.) kładzie ją dopiero w lata 158–160.
Mamy dość takie: 1° M. Aur: panuje razem z Ant. Piu.
2° współcesarz. gramuje już od dawna
3° panuje już Aniket (155–166)
Wiadomo M. Aur: został cesarzem: dopiero 147 r:
Sagus apol: temu nie przeszkadza, bo skądinąd mamy
potwierdzenie z Orosiusza.
Od napisu takiego wzmiankuje L. Verq koło 138 r.
miał lat 8 nie mógł przeto zwać się εφιλόσοφος
M. Aur. miał wtedy 16 lat nie mógł zwać się φιλόσοφος
ani też wręcz cesarz. W r. 158 tytuły te już możebne.
Dalej wzmiankuje Marcyona, który wedle Iren. III. 4, 3 kwitnął
za Aniceta (155–166) w Rzymie.
Wedle Reim'a Kerdon przybył do Rzymu 138 r. za
Hygina (136–140) Marcyon około r. 145 lub 150
– dłużej za Aniceta –

Apol. 1: Αὐτοκράτωρ, [d.]
Imperator T. Aelio Adriano Antonino Pio Aug. Cæs. (?) et
Veriſſimo filio philosopho et Lucio philosopho Cæsaris nato
ra filio Pii ante adoptivo, pietatem amatori (εὐσεβῆ πατρίδα)
sacroq senatui et universo populo Romano pro iis qui ex
omnes hominum genere iniuste prohibentur aequum odio haber
tui et oppressi, Justinus Prisci f. Bacchii n. Flavia
Neapolis in Syria Palæstinæ natus, unus ex illorum numero
[illegible] et supplicatione (προσφώνησιν καὶ ἔντευξιν)
[illegible] ipse.
πάντα ἰσότιμα ἀπονέμειν a nie pochodzące wzięte, które już
[illegible] wyd. dopiero L. Verq – cob. Plat. Symb. p. 229
[illegible] 485. Lucian. Cons. 1042 – Plut. 580 De sanat. genio.

Apol. 2: Quæ igitur pia et philosophi (σύνεσις καὶ φιλοσ.)
appellentur et justitiæ custodes
– 58. Cæsaris Adriani, parentis nostri.
– 26: o Marcyonie
– 56. Quapropter iam, ut et sacro senatui et populo Rom.
nec nobismet ipsis nostris supplicis libelli cognitores existatis –
Dial. 120. nemine curante, ut Cæsare oblato ad aras
(ἐπὶ βωμούς) impio compellare –

Apol. I. 45. Et quamvis mors decreta et constituta sit omnibus
aut eo confitentibus nomen Christi, nos ultro et amplectimur
et damnamus.
porówn. 68: nec ut adversi hostes, ita adversi homines
innocuos morte decernite. –
porówn. Tryph. 46. Nos autem, ne ita sacra faciamus, quibus ille
ferus (extremo supplicio perferus et eo coarctatur, letamur

Zugleich: VII. 40 VIII. 38. 53. 58.

27

Chronologia Tert Liana •

Chronol. Tertull.

Tert dotąd upełnił niepewne i in anecipiti
żywot — Tesser, instit. Patrol. som. I p. 216.
ale o wiele ich ne Bóch mężczyźnie w.

Hieron: „per se valde dubius"

Hieron. de viris ill. 53: sub Severo principe et Anto. Caracalla maxime floruit .... usq ad medią ętate presbyter fuit ecclesię .... scripturq vixisse usq ad decrepitą ętate

Chron. ad a. 13. Severi: Tertullianq Afer vim Ecclesiaq sermone celebratur

[illegible]

[illegible] je [illegible] i Hieronimo ich
[illegible] alargowani [illegible]
[illegible] uciskami prześladowań lub cesarzy
współczesnych.
[illegible] do pierwszych nie osiągnięto dziś
[illegible] i [illegible] np. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
w. r 218
[illegible] nieco [illegible] jeden w r. 220
[illegible] [illegible] w r 192 a według
tey rychley lub później nierozsądzi
[illegible] jego [illegible] słowa

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Kiedy Serv. Pudens był prokons?
Kons: Q. Servilius Pudens z lat 165 i 166
nie mógł nim być, bo jego prokons: przypadałby na rok 178 lub 179 -
przeciw temu głosi:
1° że w liście ad Scr: nie cytuje Tert. tak dalekich wspomnień
2° byłby wtedy Konsul ordyn: przeciw. nie za Marka Aur:

Tenże - co mówi Stube o wspomnieniach Celerynie, Laurea: i Ignacy - str. 84 przeczy nie na podobne Argum: med Sept-Serv. nie było w Afryce, mogło.

że Serv argum: wpada po odkryciu ok: manusk: o męczen. scyll:
Argum Tert: z Apol: 5: de tot eruditissimis retro scriptis ad hodiernum divinum humanumque sapientibus edita aliqua debellatore Christiano - trzeba inaczej tłumaczyć nie wykluczają przeciw: Konsula Marka Aur: przeciw Tert: nie nie wspomina o przeciw: Konsula Sept. Serv. ani o jego prawnych, dziś miały mniejsze znaczenie.

Czas kiedy Tert. napisał Apol: Stube 194-196
Apol: nie mógł być napisany przed r. 193 bo w nim mowa o męczeń: a pierwszy Saturn. (198-200 proc:) prześladował
nie mógł być napisany przed 200, bo [illegible] przypisuje [illegible]
[illegible] w r. 198 (Mosheim - Vossius, [illegible] nie allusye - (c. 35)
[illegible] [illegible]
w lutym 197 (kiedy zginął Albin)

Kiedy Serv. napisał w r. 198

W r. 198 [illegible] Łyt: Lev: na Wschodzie
[illegible] Ktezyfon
Druga aluzja do umarłych które miały
[illegible] w Rzymie i w Kartag: czy
[illegible] w Albin: [illegible] r 197.

Chronol. Verhältn.
Bd

Herzog Casimir zu Pommern

Po nawrocenii mi arur na d ce
Allio - sob. tamie r. ' . 6
a loga - Pallium . ½ .
' - raz vino: ' vocanti emptio
mulex vitry duos' (v.c) am: or. 1/2
k ij ver. ce - jem z ½ lin.
i tintorum hymen
' vocanch nomen. Camel: vtnje
' Apol. 20: Hac tempestate etia
mni vtnjaz: ad Sing. fin: quing tanta
' vanbis spectans
l. 3. gnidito op c
m vertig
do vino. ll. inetu, metuit
judicii
)
o. vnuty camel a Pligne
tom 1. pr. 5 .

v. 114

v. 115.

v. 116:

v. 1 ff.

v. 198
– Test. pin. mèrire –
Hegesia Sibina
Victorel ad Sc. ad Sc. [illegible]
[illegible] 35'
adv. Marc. pr.
[illegible] ad Pontic ad. de praescr. 53
pud. 22
jejun. 1' 14.

v. 199 –
[illegible] test. pudic adv. [illegible] cast
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

v 200
Test. pine. apolog:
201 – testim. anim.
de fati
adv. gentes
[illegible] mistyrine

v. 202.
pine ad Scorp.
de mart.
[illegible] pud.
de [illegible]

v. 203
pure de praesumpt.

v. 206 · [illegible] ecrivez Montanis.
adv. Valentin.

207 · passa sunt Perpetua et Feli:

Ita fatis inimici nap. de anima

208 : Tertullis pelue Montanizm.
De carne Christi
de resurre :
adv. Marc:

209 De Corona Militis
corpia : adv Iudaeos:
adv. Prax.

210 : de velandis virgin.
adv Prax.

211 Text: ecrivez Montan:

212 -

de fuga in persent.
etc.

214. se mirog:

215

1° ad Matines
2° "
3° ad Martyr:tio

165 L. Arrig Judens
166 A. Sewilig A.f. Judeas
167
168 L. Venulejg Lproniang II
169
170
171
172
173
174
m. Clemilig Maxer Saturning
175 Q. Salarig Juliang
Pertinax
Didig Juliang
176
177 Commodg
178 Commodus
179 Commodg II
180
Condiang
181 Commodg III
182
183 Commodg IV

184
185 Brudua Attig
186 Commodg V
187
188 Jejg Fusciang II
189
190 Commodg VI Sept-Sever:
191 Aproniang
Pertinax II
192
193
194 Sept. Sev. II
Albing II
195 Scapula Tertullg
Tinejg Clemens
196
197
198
199 Annilling II (!)
Rufidig Fronto
200 Ti. Claud. Sev.
C. Rufid. Victorinig
201
202 Sept. Sev. III
Antonin

Jube

203 Scorpiace
205 De fuga
19 f ad martyr
19 Pœn Annilling proc:
198 Regotti: Saturn.
cos. II Geneth. Judeas.
cos. – ab. Jube 80
175 Pertinax
Didig Julian. cos II
188 Pertinax proc.
189 Didig Jul:
Apul. Ruf: cos.
203 proc:
191 Vale: Bradua cos
201 proc:
197 Asper cos
205 proc:
195 Sempr. Vert: cos
211 proc:
198 Apol: (Jube)
217 id: (Rom)
207 Minutig Timinianq
202 nertzpec Saturn. nedlug Lucr
potem do Thoiez v:
procos: Hilarianq
pro cos 203 Apul. Rufino
201 M. Val. Bradua Mauro
205 C. Jul. Asper
202: Sn. Felicita i Perpetua
202 quing: Jete cos:

204 : : Septim. Geta II

204.

205. Severo Antonino II
Septimio Geta Caes.

206.

207

208. et Antonino III
Sept Geta Caes II

209.

210.

211.

212. : : Julia Asper II
: : Julia Paterna Asper

213. Sev Pertin IV
Jo. Dion)

W bibliotece cesarskiej wiedeńskiej, obfitującej w rzadkie
cieszącymi wrogami chrześcijaństwa, a później remedialnie
w jego przyjaciół, lub nawet stronników czynienia Tert:
Hermiliana ad Scapulam c. 1 ed Fabr.:

Cl. L. Hermilianus in Cappadocia, cui indigne ferens
uxorem suam ad haec usque tempora christianos crudeliter
tractantes voluptas in praetorio suo vastata pectore ex
vivo vermibus ebullivisset: vemo mirat, ajebat, ne gau-
deant christiani. Potea cognito errore suo, ejusdem
ira gravida a proposito suo excidere fecisset, mane
christianus devenit.

W rękopismach pierwsze dwa imiona [illegible] zgadzają
[illegible] – w jednym Glandius Lutius –
Cognomen wyda się zmianie: Hyeroraxiana Lud,
a w trzech wydaj: Geromianus – skąd Junius wydał
L. Jeremianus – inne wydanie [illegible] r. 1521. Hiero-
nimianus –
p. Klein w Rheinl. Mus: 1838. s. 33. K. 1. str. 31
proponuje: L. Cl. Hieronymianus
Hermias z greckiego utworzone nie wydaje się
przed wiek. II. że wielbiciel ta była za czasów Severa
i Caracalli mowić chce mowa, że Tert: w swem
dziełku od Scapule czytaj było wspólnemu postawie
Jeżeli z wiek jest około r. 211, musiał był Hiero:
zapalem rozpędzony przed tym rokiem – że zaś od
Asparagana czasów przytacza do tej prowincji dzielo
z Konsulów musiał niedługo przedtem był Konsulem.
Idzie się że ten sam Hiero: wystawił świątynię Sera-
pisowi w York (Eboracum w Anglii),
Deo Sancto Serapi, Tem[illegible] [illegible] erexit
C/n Hieronius, manus leg. Leg. VI. Vict.

Kyfner mdrial ją na miejsce - podobno listy nalezą
do Konia 29° mitr.

Wrenie Papiniana w Digest. XXIII. ff. 12. 20.

Do (Papin.) rescripsit domo per filiam uxoris
relictā in suppellectili Cl. Hermogeniano (cla-
rissimo viro, ab Umbrio Primo ē mensas ē cete-
rā suppellectile, quā in hortis (horreis Mor-
ater familias in procuratela [illegible] con-
tulerat, ut tutiore loco essent [illegible]
[illegible] a mercatore nihil [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

Scapula ex Galla [illegible] nowszem w r 135 ff. 118
[illegible] [illegible]
[illegible]

Byt to 10 rok 202 - Severus i Caracalla
panowanie.

Syrya i Palestyny do Egiptu
[illegible] 16. Za [illegible] Palestyńczyk [illegible]
[illegible] Judaeos fieri sub gravi poena vetuit: iden
etiā de Christianis sanxit. Iucundā nihi
gratia hanc [illegible] religionē dei Serapidis - fuisse
ergo ipse postea semper ostendit
[illegible] w Rzymie - najprawdopodobniej
[illegible] Caracalla.

W tém prześladowaniu zginął Leonides, ojciec Orygenesa.
Euseb: i Nicena: powiedzą że ujął [illegible] wielka, nawet tak wielka, że niektórzy przypuszczali [illegible] świata i przyjścia Antychrystu. Euseb. H.E. VI.7.

Nicen. Catal. 52. Iudex de Galla qui Danielem Lebidomadag plenissime diuinauit et Chronicam eius superioz tempoz usq ad Decimū Seueri produxit annū. In qua errouis [illegible] ut q. aduentū Antichristi circa meten pora futura esse dixerit. Sed h. idcirco quia magnitudo persecutionis presentis mundi machinatus obtinet.-

208. (201) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tem powstanie - + 211 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ebert

ur. 160 w Kartaginie

Hauck

Tertullianus

198. Apologeticum | Ad martyres

De spectaculis

De idolatria

197. ad martyres (p. 9)

Ad nationes

De testimonio animae

po 211 (po śmierci Severa,

Ad Scapulam

rond 2 = apol.

O Melitonie zob. Pitra, Spicileg. Solesm. IV–M

W drugiej połowie naszej ery chrześcijańskiej
w Azji [illegible] urodzajów. Stolicę
biskupie mnożyły się niepospolitym zresztą
a cnoty nie jednostki na nich tylko
tylko świętych Kapłanów. Potrzeba widocznie czuwały nad owcami świata
potężne
biedne duchy Pawła, Filipa z których, pierwszy apostoł i męczennik, opowiadający dobrą nowinę
drudzy świętych lat i trudów apostolskich, [illegible] przedmiotem ere-
[illegible] nad owcami drogich na [illegible]
Ile [illegible] wieków. [illegible] ot tradycja ich cnot nie zginęła wielki zastęp wieków przekazuje
to nie wystarczy a równie zajęte pasterze, bo- jak sobie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ny na [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] Azji w
[illegible] Antyochii.
o takim Ignacym tub Ignacym który [illegible] chleben (ep. ad Rom. 4.) Euseb. H.E. p. 226
w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] towarzyszy apostołów
[illegible] chrześcijańskie - [illegible] [illegible] [illegible] lub nad Polikarpem ze Smyrny z [illegible] apostołów
który wobec płonącego stosu nie chce [illegible] chrześcijaństwa, bo
[illegible] zastęp biskupów, [illegible] [illegible] w Hierapolis [illegible] Kwadry (Euseb. p. 280 IV)
[illegible] [illegible] Polikarp w Smyrnie, Apolliniusz Teofil w Antyochii [illegible] w Eumenii
[illegible], Onezym za to [illegible] [illegible] Pagazis w Laodycei
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [

O Melitonie. 40

Melitou należy do najsz. biskupów postaci 2° wieku, jest ozdobą a zarazem i podporą Kościoła Wymowny, świetobliwy, bardzo uczony jest on ogniskiem studyów teol. i filoz: a wielkiego mało literat: sprawcą. Że wszystkich wielkich Kwestyach, które w 2ciej połowie 2° stul: rozbierają się w ówczesnych Azyi mniejszej, Syryi, Palest: nasze on głos zabiera, on to należy fałszywie przeciwko Montanizmu, on to miejsca temu powstałe Hr obłudzeniu bisk[upowi] Apollonowi. Po raz wszystkie na to zdanie, za tło jego studya widzimy, które stały się podstawą i wzorem dla późniejszych wielkich. Chwała Jonadchnieniu się zpisma: . . że Duchy Kanon: stan: Test: przed- . . ze cała Celebre rozbiór, obrzędy Palestyny . . . zamyślenie Ligue ró- . . . ; . . . Swiętość tez Hr że nas nie zrat oszukany, ó to należyte jego stanowisko z wszystkimi stolicami bracy. w wiary, ta jego mądrość i Katolicyzm otwarty wyznawcia obrońcy świętości, nadzieja zmarłe- nie przeświadczenie dokumentowi, który . . . jest jeden które znalazł a z wielkim zostaje zmy . . . a polit: Kon. M. . . .

Hr: nie tylko być wpływu nie tylko wpływem nie tylko zostaw, ale . . . ale w porze o tradycji czasów: gdy być takie politycznie. Podnosi tez swiętość, [illegible]

Christian Woog, De Melitone Sardis ejus a. 1744. De ejus de scriptis a. 1751 Lipsiae in 4°.
Euseb. H. E. IV. 20. 24. 33
V. 24 26.

Trig. in sacram Hyp. t. II. p. 548. | Fabric. Bibl. Gr. T. VII. p. 149 Hart
Hieron. de script. eccl. XXIV. [illegible]
Theodoret. que [illegible]
Augustin. de haeres. 76.
Chron. Alex. ad olym. 236
Gennadij, de dogm. eccl. 4.
Anastas. Sin. Odeg. 13.

Pitra w 1m tom. Spicilegii Solesm: p. IV XII – o jego Clavis p. XIII – XXI – Frag: quae supersunt ora graece et syriace e latinis Rufini praefatione XXXVII – LXI. Rab. Hyc tomo LXVI LXXX i 1–550 supplenia Clavis. i caly 2gi tom – wyszło się we 8 zesz: (13 zesz: w Spicil tom secundi 1° de Deo 2° de filii Dei scil. carne 3° de universi creatura 4° de mundo et partibus ejus 5° de variis hominum appellationibus 6° de metallis et aliis rebus ex eis fiunt 7° de lignis et floribus 8° de auribus.

Lapis nos, divinitatis splendor: Caput ejus, aurum optimum
2) sanctitatis splendor: Gramowe otoczenie et aurum
3) sapientia s. regia honor: Linum thus et myrrha
Tabula est 12 zwierząt: allegor:
Do naszego stanu dodane niektóre się Komment: zgoła od grecy: W. de Osb. Mauro
Drachma homo ad imaginem Dei factus: Quae mulier habens drachmas decem – perdit
Liber Vitae conscientiae
XVII. fermenta 8 znaczeń np. tribulatio proficua fortitudo – accepta mentis i. d.
Liber nomen: Eucherius, Gregorius M. Rabanus Maurus, Anonymus Blarevallensis, Petrus Cellensis, Distinctiones monasticae lib. II de sens. Biblia cod. bellevall. nescire mysticos modos abrane w lex. spiritum: Laurentius Dunelmensis Hypomnesticon lib. IV.
De mundi Creatione § 8: Lucifer: Christus, Diabolus – Vita justi. de rege adversus Lucifer Comment. Petrus Cellensis Lucifer superbus Christus, Diabolus – Capnt I. de Deo
§ 1. Deus dicitur aliquando numeraliter, aliquando essentialiter – de rego Liber Komentarz 1° caput Dei, ipsa divinitas 2° lapidi. Domini caritas. Dei ejus aeternitas

to odstępca nam w bibliotece Sorbońskiem
niepospolitą bystrość w zadzeniu sprawach
publicznych, którą niestety nie zawsze dosta-
watą władzowie niecałkiem. Jest, że rany
Serwis i inwigilator 2° w: Utwory od czasów
Konstantyna są wolności. Dla wiary chrz:
on jeden występuje z programem polit:
on jeden ma głębokie [illegible] o zadaniu państwa.
Jego przekład: wre w najlepsze, pisze
on również wyczerpująco i gorąco jak niemiecki
apologetyk, którego przeczytał M. Aur:
Ta obrona najznakomitsza ze wszystkich
jakie napisano w 2 ch w: i następnych,
niestety zginęła, jak wszystkie utwory
a ustępy rzadko: u Euseb: ~~czyta dobrze~~:
~~czytali~~ jeszcze bół nam po takiej stracie.
Jeden dowód błyska nadzieję, że ta
apologia przetrwała: ale w przekładzie: czyta:
czytał jednak, że mowa Melitona
o wcz: - jest traktatem o prawdzie
wyznania: przez Euseb: a tytuł jakiemu
za drobnostkę, może aby zostać przy
jaki wtedy apol:

—

Symbolae Syriacae - Collegit, edidit, explicavit Land, theologiae Doctor - 2 tomy Lugduni
Batavorum 1862. Brill - 28 tablic litogr.

Z: znana - nejnat. mskr. 14658 - zob. Revue
critique 1872 I. XII p. 205 -
- ~~wiele~~ wiele dzieł pism: Efrema: z zbiorów
w Egipcie Losów, Kategor: Aryst - Teodor M.
Jacoba ob. 429 - 140 i innych - z drukiem
a wiadomą nieznaną jego Filipa dziełko liber
de Trinitate - powinny [illegible]

Jest to zastępca Euseb. Pitra, który niestety zona nieznana odkrył
mskr. o którym wspomniał, że niegdyś był w Abb:
Clairvaux - odbyt w bibl. Strasburg - w r. 1875
mskr. który wiele innych nowych (pod n 495 A. 106),
zawierał w nr. 168: Miletą epp Asiany Lunae libri
edidit quae libri Claudii (nie zgadzam się - polecam
Euseb. i jego przyjaciół: odkrycie jeszcze nowych mskr:
pism który tak się zgubiony Claravalski
Bernhard: dawniej zaginiony od Greg. W. Kiedyś
to dzieło - nie jest stracona nadzieja, że się znajdzie
tekst grecki.

—

Słownik Euseb. nazywa to dzieło swoistego
chrześcijańskiego apologetyk (p. I) - jest to cała
biblioteka symbolizmu -

Mskr. zgnij: Mus. Brytt: 14658 (Codd. Addit.)
z VII w: według Rea: zawiera mnóstwo nowych
tłumaczeń z greckich: wśród nich Sermo Melitonis
jakiś apologii qui fertur ē ecclesiastica Caesarea.
Mskr. wkrótce przez Wilh. Burcelon
Rea: w r. 57 po zobaczy: przetłumaczył na łacinę.

- Fragment: Elocutus ē Caesari ut hic ordo
servetur Deus ē indicavit ei qui [illegible] ē incepit
legem in hunc modum.
Melito dixit: Ho ē fertur advenere ad vitā veritatis
homines qui longo tempore jam erepti ē errore.
Ubique magnopere unum timendum: justitia salva esse
quando homo in plenitudine servat. (p. XXXVIII)
Fortitudo vero ē in quo dicit ut homo relinquat illud
quod vere ē ē volat illud quod vere nō ē. Illud autem
ē quod vere ē ē nocentes Deo ē vere ē. Quibus res
virtute ejus existit; ē ipse unaquae fertur ē vere
esse incepit, sed ē ab aeterno ē unus in saecula
saeculorum erit; nec in mutatur Dei res quae sunt
mutantur; nec ulla vicis pōt videre eum; nec ulla ve-
gitatio pōt comprehendere eum nec ullis verbis ex-
primere eum. (XXXIX) - Wielka nauka, nie oddana
temu Bogu jest cała otwarta - [illegible]
bałwochwalcze nie ma ekklesiarzy

Najciekawszy bałwochwalczy wizja obrazy zmarłych
królów XLI a dowód: aetate nostro adhuc tempore
imagines Caesarum adorant ē magis venerantur quae
aetatem illos deos mors - (ib.) polecam czytać jeszcze ustępy
jak królów ubóstwiano po śmierci - Herkulesa w Argos
Jowisza Crania [illegible] Egipcie - Aleksandra w Aleksandrii
córki Jow. Króla Krety: XLIII - XLIV - ciekawe zes
wspomniany z mitol. wtedy: np. Noë córka Króla Elema

i ständk: Πλουσιον: z greck: Isokrat: Ambroż hyppomnemata - Menander w mieście gnomae: imagi praedopini: i pandopiras: nemert narodzie na 1. 1/6 - 6 - Mesiti philozophy ie Henria i pudnidit Zwalè, neg' apol: ut vaticerat Caretonz polon inowa imie nemy gdzie. i pimy: (str 20)

Na str 53 ordery Cicerons: z Meliz mis ep. Sardin (libello a Caretono str 5.

(ob 15 v o Mi: mi w kno - mi in u. krosi on 18 ob)

u ... .E.IV.26 nie mem, ze apol. nepisena po innych dziel. leg = denique

2) w Chron. Paschi: (ar do w. XI) z rany wymieniona apol: - a) sub an. 164-5 narem z apol. Justy: i mclu innemi, ktore wszystkie bity M. Aur: i ... sub 1 leg po mimi Justy: i mclu innych Mistom. Apollin: mi dzi. ... apologie, porzem usiatych poniekad str 54 ... ktora roine zadta, z Klaudyk nerpel knowiz ... wingek rzecz odnosily - sob-Euseb: natrimy eni de dimittenda persecutione rescripto (str 54)

3) W zyrill: Caret: z mekr: Mus. Brzyt. Adv. 14,658 wyd: Oratio Melitonis philosophi quae erat ora Antonino Caesari, e Caesarem monebat ut ... eum cognosceret et mia veritatis ei monstravit.

Caretan mieniaz te rzeczy: bysi apol: powiada. Frgm: cytuje: w Chron. Alex: ... ἀλλὰ μόνον θεὸν εἶναι ... ἀλλὰ πάντων θεὸν ... ἀπὸ πάντων θεὸν ... w mieście: Deu ovium rex Dominus ... qui humi prostrati jacent e lapidibus exos. ... orientur.

Quid è Deg ? Me qui è veritas è verbi ejò veritas (XLIV) ... si homo adorat illud q. mundus factus è, veritate no adorat neg verbu veritatis (ib.)

Lepiej bydoby odtrzeć veri rzeczy ptakom lub zwierzętom niż ich wyobrażeniom. Ś ni arkitekcie ... tibi videtur, quanto pulchrior tibi debet esse opifex Dei qui fecit cuncta ? (XLVI)

Quapropter ego consilium do tibi ut cognoscas te ipsum è cognoscas Deum. intellige ex quid sit in te illud q. moretur animam: per ipsum videt oculo, per ipsum auris audit, per ipsum os loquitur è toto corpore quodam modo utitur (XLVII) Q quia multi deg tollere mi mā e corpore, corpg quidē è corrumpitur: ... ex eo igitur q. certo è invisibile, intellige quomodo deg moveat totu mundi virtute sua, sint corpus è qui volet abstrahere virtute suā, toty mundy sint corpg cadet è corrumpetur. -

nihil ergas reputat tuū ex insanià hac in qua demersa è (XLVII)

Insipiens, nā deg emitur (XLVIII)

Fortune ille qui rex è dicet: Nō possū ut velit gubernare: quoniā rex ni, dicit ut pacis voluntate multitudinis. Qui nie loquitur nisu vere dignu è. Cur enī rex no sit inceptor eōs boni nec impellat populū sibi subiecta ad pure conversandū è ad cognoscendū Deū in veritate nec proponat in se exempla eōs bonoz operū ? (XLIX)

Ego nem opinor regnū tuū demū posse in pace gubernari, qui rex cognovit Deu nem è timet eu, ut intelligentes reddat subjectos suos è judicet eōs ut gatiū recte sint homo qui non ipsū etia judicatu in vera Deu. Tunc etia subjecti ejq timent propter deū ne injuriā inferant regi suo. timet ne tibi inimicē injuriā faciant (XLIX)

Ita per cognitionē è timorē Dei eōs malis pō tolli de regno (XLIX)

Quod enī vonū majq è quā si rex removeat populu subjectu sibi ab errore ? Ś h. opere bono placet deo: ab errore enī proveniunt eōs mala (L)

Tu vero, homo nihil (ib) Oculos habes è nō vides; intellectu habes è nō intelligis (ib)

Nasonis ubi sarmat, ze warto tym mac nie wiery probe inveneris è time nade pō eu; ac si pater tuus prave incedebat, tu incede recte è filii tui pō te incedant è doleas super patre tuū qui prave incedebat, quū meritis tua pō illi providere (LI)

Cicero is nauroza i mysla do siebie: bi nō esdebant quū veniet flamiū ignis super totu mundū -

Primū cū fuit diluuiū uenti ē ocisi sunt homines
nonulli aquilone uehementi ē relicti sunt justi ad de-
monstrationē ueritatis. Deinde uero fuit diluuiū aquæ
ē perierunt oēs homines ā cunctā animalia præ multi-
tudine aquaꝝ ē seruati sunt justi in arca lignea mau-
data Dei. Atq ita tempore futuro erit diluuiū ignis ē
ardebit terra cū montib q uis ē ardebunt hoīes cū ido-
lis quæ fecerunt ē cū statuis quas adorauerunt ē ar-
debit mare cū insulis suis ē seruabuntur justi a furore
sicut similes eoꝝ seruati sunt in arca ab aqua diluuiū (411)

Koniec: Hæc cū dixerit o Antonine Cæsar ē filiꝰ
tuꝰ tecū, hæreditate relinquet eis opes æternas, quæ
nō perent; liberabit etiā animā tuā ē animā filiorꝰ
tuoꝝ ab iis quæ euentura sunt uniuersa terra, in
judicio uero ē justo sicut eis Deū hic cognouerūt,
ita ibi cognoscet te. Et ideo timas ē non superfluū ni-
hil nō computabit te inter eos qui cognouerunt ēa gra-
tias agunt ei. Hæc majestati tuæ sufficient, quæ
nimo copiosiora si uis.

Explicit Melito.

Za [illegible] nie mogę na to [illegible]
1) Ona w roku 170 [illegible]
2) [illegible]
3) [illegible]

Spis dzieł Melitona u Euz. Hist. E. IV. 33.
tamże fragm. z apol:
tamże o tymdyach list: i Onerzymie
i Katalog ksiąg ich.
L. 27. list Polikrat: do papieża Wikt.
wymienia wiele wielkich świateł [illegible]
Które w grobach oczekują zmartwychwstanie
takie Melitona eunucha, który we wszystkim
nadzieję swą Duchem Św: który leży w Sardes
oczekując gwałtownie z Pańskiego ciała
zmartwychwstanie
Μελίτωνα τὸν εὐνοῦχον, τὸν ἐν ἁγίῳ
πνεύματι πάντα πολιτευόμενον, τὸν
κεῖται ἐν Σάρδεσι περιμένων τὴν ἐκ
τῶν οὐρανῶν ἐπισκοπήν, ἐν ᾗ ἐκ
νεκρῶν ἀνάστασις

veneraui ea quæ ipsa nō sentiant
to ante homo nihil, intra quō ē extra quē
ē supra quē ille ē –
oryginalnie nie ma żadnego podobieństwa a
tamtego fragmentu, zdaj się: nie był oskarżony
dostatecznie w Chrystusa. Alex.–
„At hoc uerte ostendit Burcton, ejusmodi
tonis fuisse apologiā illā ē nostrā Bra-
tionē –

4) Że inaczej nazwą (str. 55) się nazywał
ewangelia jest w tytule: potem uczniowie zwano
mowę o prawdzie – potem „Bóg prawdy"
i t.d. dobrze więc zgadł się w tytule w
ὑπὲρ ἀληθείας
(str. Euseb. Hist. Kościelne ewangelia
1856 - 649 - 666

5) Dzieli jak mniema Burcton napisane
mogło około 160 r: kiedy żył Jonne Antoń.
Pius a M. Aur. nie żył (61): to zadnie z
świat mogło w Chrześc. Pani, nie mogło odno-
sić się do niej.

6) że [illegible] w innym miejscu przytacza
nie wymienia Melitona mowi Euzeb S. Piotr.
kościoły L: list nadany do 2ch w. a że dzieje
Pawła: wzięte w dwa wieki, nie
mogło się wówczas dać w ręce [illegible]
(str. 551).

ἐκ πολιτευομένων μονάνων w mowie wyżej
o ewangelii apost. Filipa która ἐν ἁγίῳ πνεύματι
πολιτευομένην –

Hieron. de viris illustr. 24 pisze
o declamatorii ingenii
ut de Polycrate – czytaj list jego do
Wiktora: in. Isia elemente maxima dor-
miernt – Melitonis in spiritu sancto
eunuchi, qui totus semper Domino seruiens possit
ē in sanctis ē expectat in aduentu ejus
resurrectionem –

Ale w tej M. podaje prosbę ewę do sera: winnie jest podawany przez ewę: ...ego oznaczyć go dokładnie pieczęcią albo innego dokumentu altro tradycyjnie. ...ega nie ma podaje o jego ...: a ...ów dokum: ma tylko ...ję ...ego ...ów ...ę ...ę ...ę

Marc Aurèle

Essai sur Marc-Aurèle d'après les monuments épigraphiques précédé d'une notice sur le comte Bart. Borghesi. Par Noel Des Vergers. Paris Didot 1860 8vo str. XXXII i 157.

Montesquieu a dit :

Rien n'est capable de faire oublier le premier Antonin que Marc-Aurèle qu'il adopta. On sent en soi-même un plaisir secret quand on parle de cet empereur ; on ne peut lire sa vie sans une espèce d'attendrissement : tel est l'effet qu'elle produit qu'on a meilleure opinion de soi-même parce qu'on a meilleure opinion des hommes.

Noël des Vergers str. 1 :

Avec ce nom, ainsi qu'on l'a dit, la philosophie s'était assise sur le trône, philosophie active, efficace, dirigeant vers le bien de l'humanité ces forces redoutables que mettait alors aux mains d'un seul homme le titre d'empereur des Romains.

[illegible] p. narecznie filozoficzny na Kolumnie Antonina. Znane [illegible] Kupiki, który napisał o tobie: un des plus beaux titres de l'antiquité païenne (str. 2)

Familia z Betyki - ojciec Annaeus Verus matka Domitia Lucilla. Który niezbyt wiele mając za Kapitol mem. bia pozwa. wił Bor: z majątków na wsiach i wyrobach innych glin: z fabryki i.e. Ann: Verus, mąża jej. Jak ją nazywa Spart. (Did. Jul. i rzn Mark Aur. (Myśli VII. 25) - Noel Der Verg. str. 3. Ojciec jej nazwał się Calvisius, skąd domyślał się Marini że Kapit. nap: Domitia Lucilla Calvisii f. Wreszcie rówka Kalwizjusza po. winna była zwać się Calvisilla, jeżeli po ojcu miała dostać nazw. Niepodobna aby zwała się razem i Lucilla i Calvilla - str. 4. Ces: ur. w Rzymie synem pryw: mężа we willi na górze Celjuszu VI. Kal. maj. 26 Kw. 121 (kiedy byli kons: Augur i Ann. Verus dread jego Wanin, atti de' fratelli arvali II. 327) Ojciec od umarł go wcześnie tylko do prętury adopt. przez dziada, który II cos. Hadryan (krewny jego) bardzo pokochał go i zwał Ve. rissimus, którego przezwiska później, będąc ces: używał czasem (Vaillant num. grec. p. 58 - S. Just. apol.). Mając 6 lat za. pisany między rycerzy, a w 8 r. do bractwa Kapłanów salijskich zob. Kapit. c. 4. Zob. o nich Noel d. V. str. 5-8

Wychowanie doborowe dał na dziad jego - zob. co o nich M. Aur. I. 4, 17 - Nauczyciele nauczyli go wiele rachować i Kapit: Korespon: jego z Frontonem odkrytą, przez kierd. Wai i. palim. psestach Ambrozyany i Watty K. 1861: rzadko wzniósł się bieg jego studyów i jego rozwój duch: - wyższe i serdeczne dla

Frontona n.p. w Kr. V. ep. 19. III. 5. – niestety według mody ówczesnej styl nawet w tych list: afektowany, retoryczny.
O podróżach i studyach w młodym wieku rob. II. 2. 3. 9. 17.
W owych studyuje 5 tomów wyciągów zrobił z 60 dzieł po części starożytn:
Z retoryką Frontona dobija się wielkiej nad sercem M. A: filozofią – Kapit. 2 – Od dziecinnego r. życia nosi płaszcz filozofa i podaje się ciężkim umartwieniom dość twardym – w 15tym dostał toga vir. i zaręczony z córką Ael. Cezara, który był spadkobiercą tronu – jako prof. Rhetor. podczas feryi Tarii (kiedy Rom: nie bywa w mieście lecz na górze Alb:) – nie chciał o nagrodę oratorską zostawił miejsce Kapit. 4 – widzi jednak z wypadku głu: T. Claud. Secundum ex praedis Caes. n. ie matka na wszystkie posiadłości bardzo ciężki ciężar zostawiła zgasło. –
Po śmierci Aeliusza (138 – 891) adopt. przez Antonina Pius, nominowany ces. i współnikiem władzy trybu: pod warunkiem że adoptuje M. A. 17letniego i młodego Luc. Verus:, syna cezara, który co dopiero + (t.j. Aeliusz) Wtedy M. A. zamienił nazwisko Ann. V. na Aur. bo wtedy do familii Aur: (która była fam. Arrotina)
Adr: + w Bajae 10 lip. t.v. a M. A. podwójnym Konsulem zostaje kolegą w konsulacie nowego ces: Odtąd współnikiem najwyższych godności – ma najwyższą władzę admin: wojsk: i Kapitał:

Jeno[illegible] zapisał do Kolegiów wszystkich Kapłańskich: - Capit. 6 - zob. o tem Völl D.V. str. 15-16. Tak był Domicyan za młodu sacerdos collegiorum ; Marini Fr. arv. 191 ; tak samo M. A. w collegia sacerdotu receptą - według Capit. 6. Którego z tych potwierdza medal z tegoż r: z nap: Aurelius Caesar Aug Pii F. Cos - (Eckhel t VII. 46)

Dès lors commença la vie d'abnégation et de philosophie pratique qu'il devait mener pendant ces quarante années qui vont, dans les tristes annales de l'empire ce qu'est l'oasis au milieu du désert. Entraîné par un profond amour de l'humanité, par la rectitude de son jugement, par sa conscience, il ne voulait plus entendre que la voix sevère du stoïcisme, il étudiait sans relâche la doctrine du Portique, tempéré dès lors par je ne sais quel souffle de christianisme qui passait sur le monde et dont il eut le tort de méconnaître l'origine tout en éprouvant sa douce influence (N.D.V. 17)

Oddał cenione rękopisy - wol. wymówki Frontone - a także oddaje się filozofii przekł: t. j. panowanie nad sobą (Pensées I. c. 7. - Perrow 3)

Wiele stawiano mu posągów i napisów wotywnych, gdy jeszcze był cezarem - nawet w odległych prowin: n. p. Siedmiogrodzie - N.D.V. 19-20

Cons. I - r. 140 (=893) II 145 (898) Jeszcze będąc (str. [illegible]) zostaj

servir turmis equitu romanoy - zob. o tem wskazówki niżej w tekście
N.D.V. str. 21 -

W r. 15 V^m życia zaręczony z woli Adryana z córką cesarza Aelij Very - Gdy Antonin został cesarzem, chciał ze względu adopt. wydać córkę Faustynę, ale tylko z trudnością do tego go skłonił - tak chciał dochować danego słowa - Faustyna była bardzo piękna, jak świadczą busty M. A: kochał ją do tego stopnia, że był ślepy na [illegible] wady. Cet aveuglement ne peut même trouver d'excuse que dans la passion; sans elle il tomberait au ridicule - Du ja widział zawsze takową, jaką była między we villi Lanuv: zob. listy do Frontona -

Dawno miał lat 16 (?) został współnikiem władzy tryb. pow. [illegible] regalis imperii (Vopisc. Jav. 1.) Zresztą cesarze nawet po adopcji nie dawali swoim następcom lub współnikom władzy tryb. przed swoim dojściem do tronu - (N. D. V. 24) - zrobił M. A. oddał jednak tę najwyższą godność Wiemodowi gdy nie miał lat 15 - Cesarze zmieniali liczbę tryb: albo w dniu dostąpienia imper: albo kal. jan: zob str. 25. 26. - Eckhel VII str. jednostronnie stanowi przeciwnie -

Faktem jest że M. A. został imper: 7 mar. 914 a pierw. władzę tryb: dostał w roku r. 900. Stoi na pieniądzach ze str. i lat. 914, kiedy był tylko cezarem, mianowicie: Aug. Cos. Tr. P. V. cos. iii Musiał więc w tym roku [illegible] takież liczbę tryb: innej

mieć na początku r. 914 liczył jeszcze 14 mia. tyt: tak jak pod koniec r. 913 ostawiony aug. po imieniu Aut: nie zmienia liczby XV, bo na monetach późniejszych od 3. mar. czyta: Imp. Cæs. M. Aur. Anton. Aug. Tr. P. XV. cos III - Przeciwnie Trajan odbiera: pod koniec paźd. r. 850 przez Nerwę i dostawiony władzę trib: gdy ojciec, ani przybrany † 28. stą. 851 odnowił swoją władzę trib: i liczy od dnia tego II a od 28. stą. 852 III - Zob. N. d. V. 26.

I. III w pierw. dn. mar. † Antonia - Karol przeniósł porządek Fortuny do pokoju M. A. zaprzeniwszy - M. A. był jej, czym przekonany ale przybiera L. Verusa na współ. który miał głat mniej nieprzyjaciół, klęski, wojny na początku rządów - Caput. 8

M. A. zostaje w Rzymie, Verus wysyła wojsko przeciw Partom - N. d. V. 28-30 twierdzi, że w ostatnich latach Anton. P. był legatem Brytanii M. Statiusz Priscus, którego cursus honor w Dugin napisał Henzen a 3 vol. Orelli 5480, że proklamowany cesarz po śmierci Anton. nie chciał przyjąć tronu ale mimo to został odrzucony a postany Calpurn. Pisonem (Caput. 8). Stwierdza Bekker odnosi ten wypadek do czasów [illegible]

[illegible] uszczęścia a trudno takiej, aby w krótkim czasie zdobył tak wielką ku sobie miłość żołnierzy. Później Priscus podbił Armenię - swoją kampanię [illegible]

[illegible] (str. 32 - 39 [illegible]

śmieni Anto. Tu: - Armenia zdobyta zawinięty, leges [illegible] z legią całą
wyjęty - Lucius Alexander XXXII. 23 - Quom° hist. rit xx. XXV. 21 - Syria na-
padnięta - ostanie armii rzym: zob. listy Front. - [illegible] in iur. et mag. Cl. ed.
stępuje zwoy Konsulat Anid. Cassiuszowi
C konsulach rzym. i nadzwycz. zob. Dr. [illegible] 37. 39 Id rzuc: do Lepi:
najwięcej Konsulów rządzili po 6 miesięcy, w Domicy: do Hadr: po
[illegible] Anto: do M. Aur: [illegible] mies: Cesarz za rok tym w[illegible]
[illegible] Kons: [illegible] mu [illegible] - Serveti: ten: sam
był Kons: to zresta po miesiącu lub [illegible] Vitka dn: ustępował swoją
godność [illegible] lub ludziom zostawił: - [illegible] nowi: nadawcy: na piśma
swoim dodawka zwyc: Syllow od Heli: w r. 221 Val: Gratg Fabianus
dał pierwszy przykład. Hok za [illegible] pierw: pany r. j. w Kons.
zwyc: tylko na dyplomach: [illegible] i marmurach [illegible] a nowe Vitka
ciągnęli jeszcze dotąd: piszą nowszych [illegible] w chwili wyj: do M.
wojowania

M. Aur: [illegible] wojny [illegible] z Germ: [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [

Rozpamiętywa odnośnie - str. 14-16 jego jurydyki rangi prezydenckiej
Rzymu tych nowych jurydyków, który zajmował się takie orzeczenia nad
zgromadzeniem - był - Transpadanie według Borgiesi, Arrio Antonino, krewny
M. Aur. do którego pisywał Fronton str. 47
Ustanowił także nadzór nad opiekunami - jurisdictio pupillaris - zob. Cyf.
M. Aur. - regulowanie dzieci nowonarodz. str. 28.
o wzmiankę jego do senatu i o kuratorów senat: dla mord w marcu str. 19-22
M. Aur. otaczał się ludźmi wymownymi i filozof: Junio Rusticy w
2 r. jego rządów został II cos. - zob. o nim Themist. or. 13 i 17 - potem
został praef. urb. Winnas prefektura między Ann. wcześniej str. 11 cos. allo
Secondo ma allo stesso rzędu Ann. wcześniej str. 54) wiele przykładów (tamże) Rusticy był przez lat kilka praef. -
zob. Dig. l. XLIX. t. I. l. 3. ad J. Rusticum amicum nostrum praef. urbis -
reskrypt obu cesarzy (str. 54)

Fronton Ver: dużo pokoju okazuje - z niego Fronton nie nawet
robi pochwały - gdy jego wnioski odrzucone zostały, prowadzi wojnę
przez jeden - stanęły trzeciej zebrania komunia, zdaje dawnemu
[illegible]

[illegible] od M. Aur. (Antum) do ich ces: Hispaniam
i dawniej str. 58 - Letronne utrzymuje, że Kapua rzymscy wydali się za-
ambasadorów -

[illegible] Commodo i Annej Very
mianowani r. 155. - obaj zas resztę Partkii, Armenii, Medii - str. 59
- o uroczych Jeklamacyach Frontona i przyjaźni Verusa, który go chciał
mieć dzieiopisarzem swoim str. 60-62. -

W kampaniach w Brytanii str. 63-65.

Ruchy Markomannów - zaraza przyniesiona [illegible] legii -
Pour rassurer les esprits et inspirer la confiance M. Aur. en-
tant cette philosophie élevée sur laquelle il devait vivre chez
les Grecs de si belles pages, eut recours à tout l'essaim
des superstitions païennes - str. 65.

qui sait, si les préventions qu'un prince naturellement [illegible]
conçut contre cette admirable religion chrétienne dont il aurait
dû comprendre et aimer la divine morale, ne [illegible]
refus des Chrétiens qui ne pouvaient s'unir aux mêmes cérémonies
que [illegible] - str. 66.

[illegible]

[illegible]

medalow wkroda N.D.V. ... 68 roku pozwolił.

r. 167 (920) Kal. jan. zostaje L. Verg III cos. – cesarze dopiero później wyjeżdżają ... – zatrzymują się ... – cess. przybyli do Akwileji zaczęli układać się o pokój – po którym w tymże r: wracają cesz. do Rzymu – Tiberianus zedak.

8 id. 168 (921) M. Aur. w Rzymie, bo ma mowę do ...

wiosna r. 169 (922) obaj cesz. znowu przenoszą się do Akwileji – tam przezimują – zaraza się zmniejsza – Galicia, Germania, Retia, Akaia: w armiach wojny. zob. str. 69 – fl. – cess: wiosną zimy wracają – Verg umiera w Rzymie – apoteoza jego w zeneice i dziwne wspomnienie M. Aur.

M. Aur. znowu wyjeżdża – profectio Aug. – syn jego mianowany Annius Verg + on i Commod. byli bardzo podobni z twarzy do ojca – str. 74 – o dwóch zdaniu aut. on ... ad regna Aur. ... do wiosny. fl.

zob o legiach zebrał: na Reatine wojnę – str. 77–84 było ze 100.000 legionistów i sytuacja morze złota, posiłki: (82)

Gl. Pompejanus zasłabia wdowę po Vensie, Annilla, córkę M. Aur.

Autorka skrobia cesar:

zamiast ornamenta triumphalia dekretuje senat zasługuje wodzom po 3 statue – str. 88 – Statua aurata, civili amicta, ... vestita (armata). Zdejmuje się z togi palmata, purpurowa, głowna, z ornamenta triumphalia wzięte z Voconą złotą i laurem

o orle bity już za Hadr: ornata Konsulów (89) skąd cess: dla wodzów wyaleśli nagrodę porządną (tylko cess. mogli triumf odbywać na Kapitolu)

Wojna z Jazygami i bitwa na Grzbiecie – 87.

r. 174 (927) wojna przeciw Chattom – zwycięstwo radosne i VII. imp. (Trib. 28) Musiał w tym roku cesarzowić do Rzymu – adventus Aug. Dion Cass: przypisuje zwycięstwo magnis copiis – volumen Auto. – Xifilin przypisuje je chorej: co ks. Rzeczpospolitej Bóstwo – str. 99. Leg. XII po zdobyciu Decz: za Dec. wz: stała załogą w Melitenie nad Eufr. jenne za Hadr. i Antoniusza, a później znowu za Alex. Sev. To też na kilka chyba prowadzili ją nad Dunaj (M. Au. – Cud wystawiony przez Apolla: Tertu. Eureb. Hier. Greg: Chron. alex. nie miał związku z nazwą legii. Już za Nerwy nazywała się Fulminata 92. a nawet już za Nerona – 93. Napisy dają Fulminata a nie fulminatrix, jak dawniej tłumaczono Fulm. Z tego tych różnorodnych źródeł Nordica [illegible] się: – tyle Heliodora prefekta Egipt: dawniej r. 94 jego zasługi wojenne 95. C prowincji Syrycji nadanie reservata według Tac: Agr. 40 – rob. 96-98

Ou ne peut admettre que Cesius ait entièrement calomnié le gouvernement de M. Aur. La profonde corruption des classes élevées demandait plus de sévérité que de clémence et les guerres civiles rébellions qui remplirent constamment le règne de meilleurs des

Antonins indiquent un malaise dont il faut chercher la cause dans son entourage. Jamais, en effet, il n'eut la force d'en réprimer les funestes penchants. Ne devait-il pas un jour faire rendre les honneurs divins à une épouse qui déshonorait son nom et laisser pour successeur le plus cruel des tyrans ! — 99 —

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [

Liv. i inni: - Tac. Ann. XIII. 29 -

(...) - rob. Tac. Ann. XIII. 32. Dion. ann. ad VII a. Neronis
Za Domicyana niepotrzeb. nadz. - Suet. Dom. III. 20 - Tak samo za Traj.
tamże III. 32. - Sprzysiężeniu nie - M. ... bractw lub stowarzyszeń
nawet magistrat na cele zbiorów pożarowy rob. Plin. ep. X. 43 i zdanie
Trajana tamże: że takie kolegia zawsze szkodliwe tamże ep. X. 94 ces.
z trudnością zezwala na stowarzyszenie dobroczynne w mieście Amisa (Pontus)
nawet na ciężkie zebrania gościnne nie pozwala z powodu zaprzysiężo: famil:
ep. X. 107. 108. - ... (zezwolenie senatu) stowarzyszenia w Rzymie, z wyjątkiem
bardzo dawnych (Suetor. Caes. 42) tak samo August (Suet. Aug.
32) bez pozwolenia Cesarza lub senatu żadne nowe kolegia nie mogło
być założone - Dig. lib. XLVII Tit. 22. 1 nawet nowo założony w obrocie,
tylko ludowi pozwalano robić składki, bylo się nie zbierać się częściej niż
raz na miesiąc: a nie zatrzeżeń żadnej asocyacyi nie ograniczonej (jak
Traj: mówi: illicitos coetus - ep. X. 94).

Kolegia prawnie przeznaczone, gdzieindziej być rozwiązane: Collegia
si quae fuerint illicita mandatis et constitutionibus e civitate dissolvuntur
Dig. lib. XLVII. Tit. 22. 3. Cytuje tego ustawienie rozwiązanej
Cicero (pro ...) ... za obrazę mają być: Quicunque illicita collegia
usurpaverit, ea poena tenetur qua tenetur qui hominibus armatis
loca publica u. templa occupasse judicati sunt - ib. 2. Pod Nerona
wo na ciskryptach: quibus ex S. C. coire licet lub quibus ex S. C. coire
permissum est quibus ex permissu ... ii arca habere permissum

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

et la circonstance et de la valeur des titres
justificatifs.

Pour le public, une vente
[illegible]

Cette question est de la valeur négative
[illegible]

Un mot encore sur le recouvrement
[illegible]
et j'arrive à la question
[illegible]

[illegible]

7

[illegible]

[illegible] de la Seigneurie [illegible]
dignat.

La ~~liberté~~ convention [illegible] consacra [illegible]
[illegible] sous [illegible]
[illegible] consacra [illegible]
[illegible] pas [illegible]

[illegible] v.54
[illegible]

[illegible] organisées
pour [illegible]

Gal I p. II. 2. [illegible] Act. XI. 1.

Jud. [illegible] ~~Israël~~

[illegible] effort de Débruis [illegible] autorité
[illegible] pressé [illegible]
[illegible] été [illegible]
[illegible]

Act. II. 2. [illegible] [illegible] v. 36
[illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] II q przeciw [illegible]

[illegible]

II. 14 wydaje się silna [illegible] gdzie mowa o Bałwanach ale się [illegible] 1 20. 24 tak samo tak z się wytłum.

III. q tak samo

Rom. przedwcz. I q. III. q

Jawet wyższy. przeciw obrzeza: 33 wzięcia obrzezania od większych ofiam. 1 Kor 7. VIII [illegible] znaczenie

[illegible] de blasphématoires et de paroles etc. 34

Aut. wyjaśnienie [illegible] 31

[illegible] 34

[illegible]

11.

2.

[illegible]

83'

[illegible]

85

[illegible]
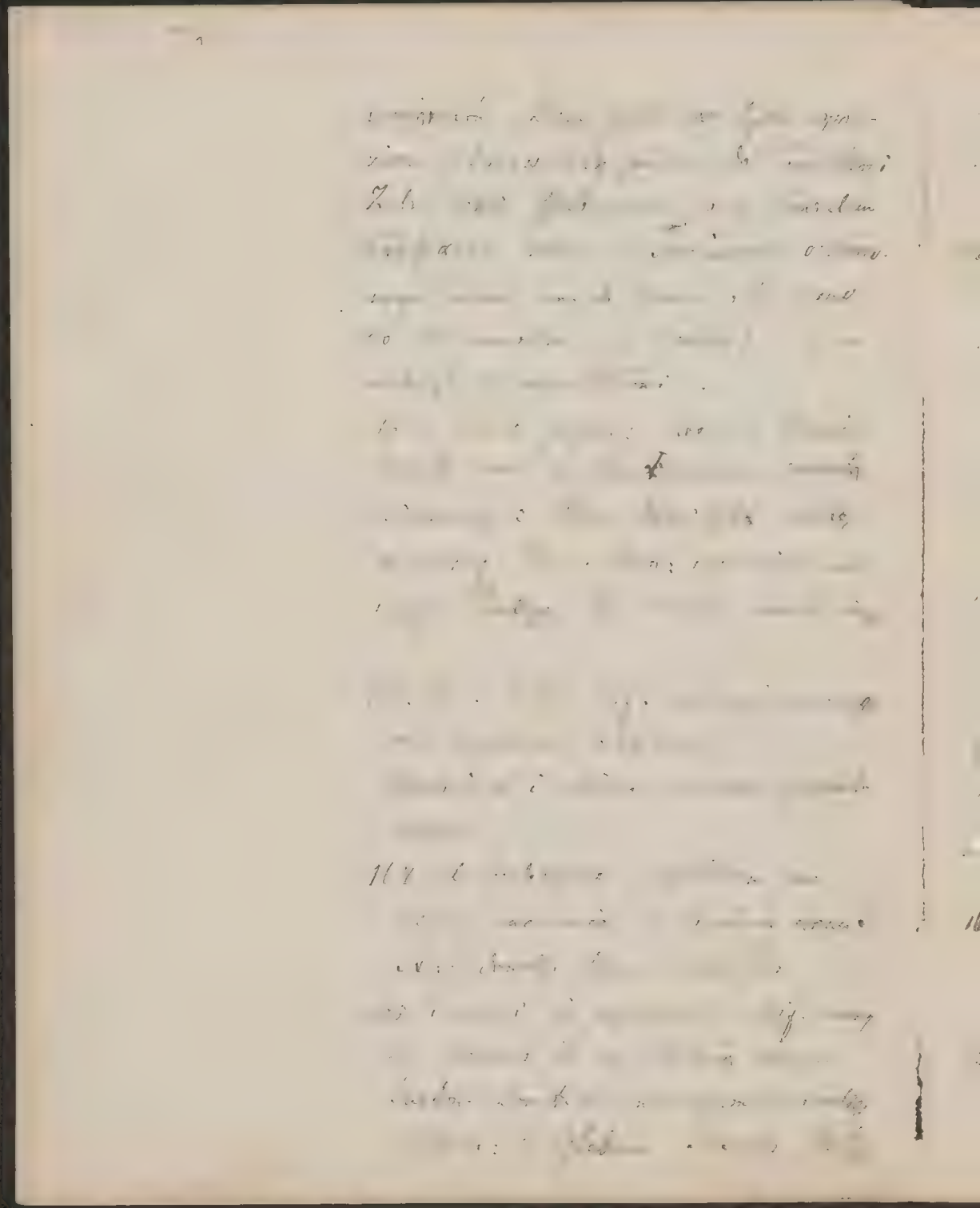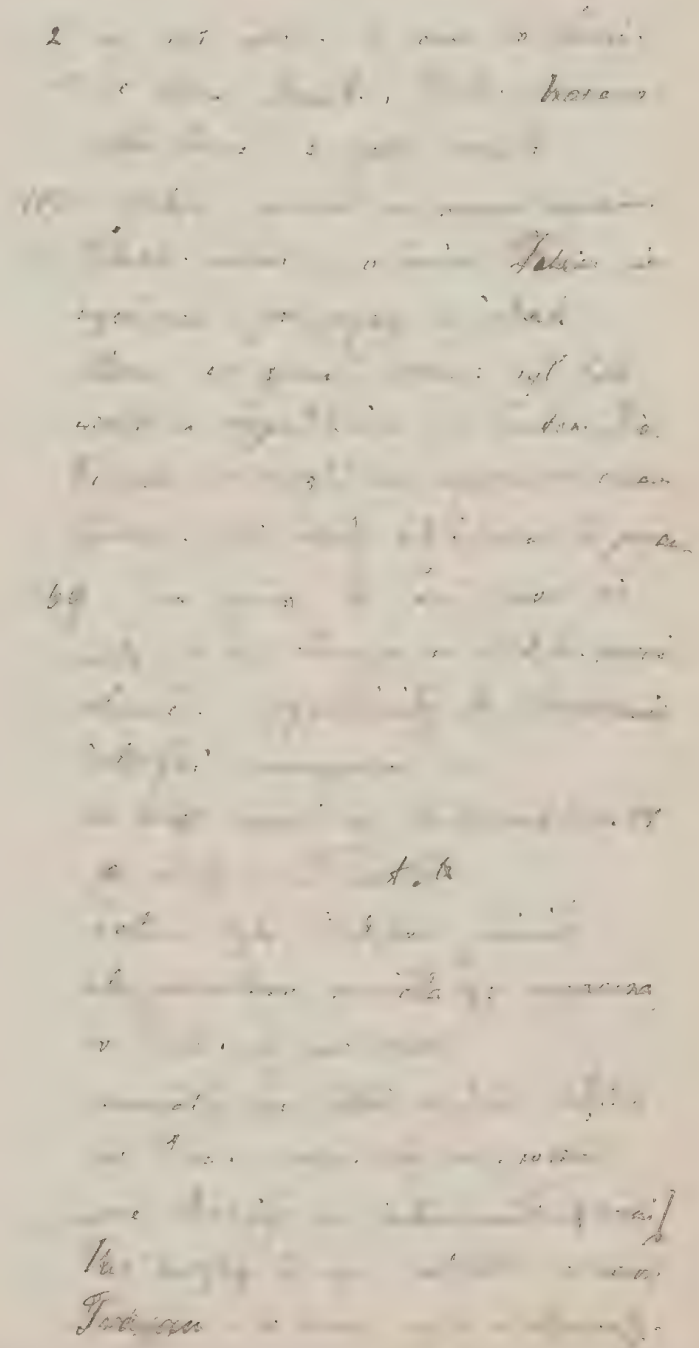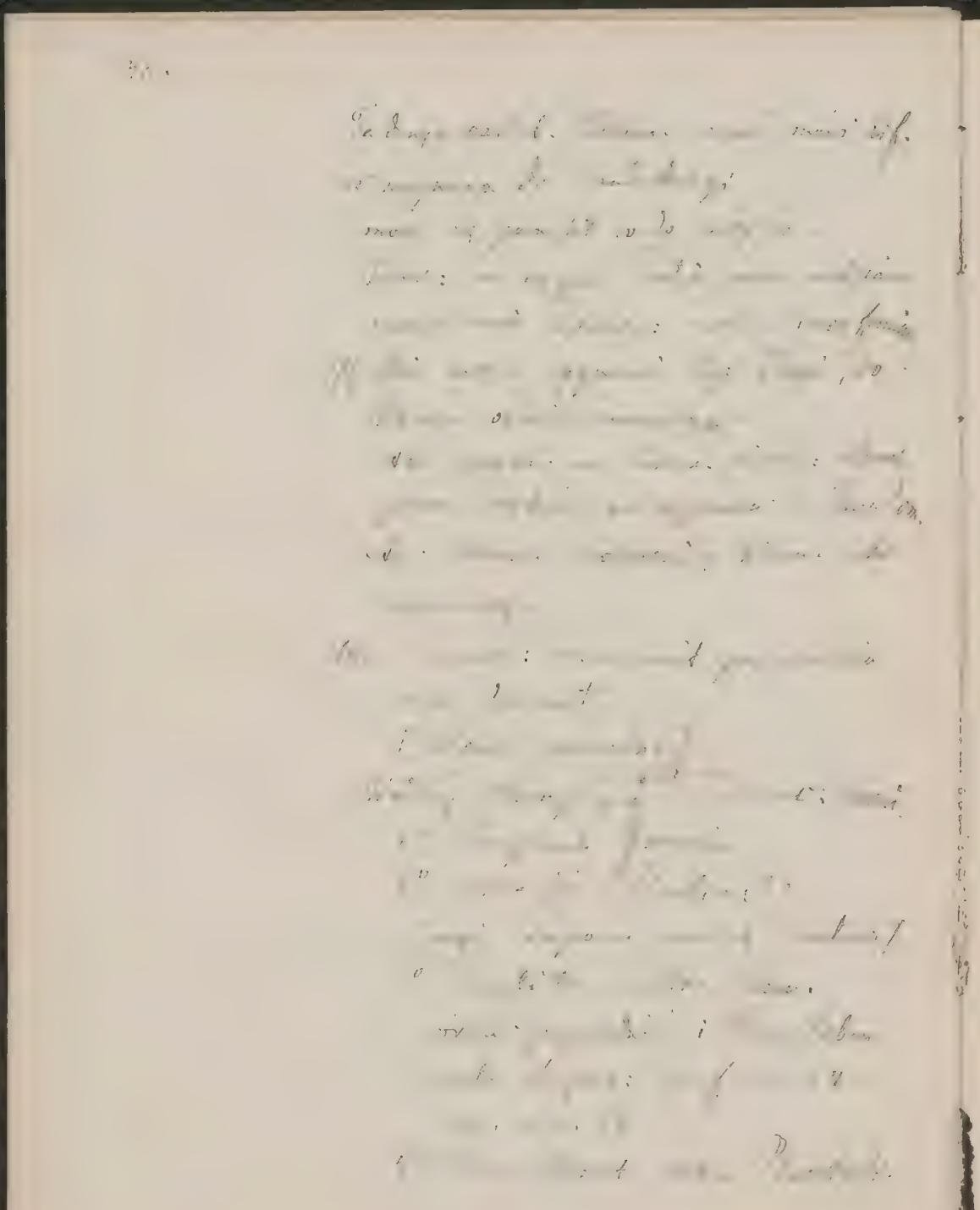
[illegible]